

V RITMU LIPICANCEV

V RITMU LIPICANCEV

Zbornik spominov in konjskih prigod

Hraše, 26. 12. 2025

PREDGOVOR 4

ZGODOVINA KMETIJE 7

ŽIVLJENJE NA KMETIJI NEKOČ IN DANES 23

POMEN KMETIJE 60

NAGRADE, KI SMO JIH PREJELI 65

SPOMINI NAŠIH PRIJATELJEV, JAHAČEV... 69

PREDGOVOR

Kmetija je zgodba, ni le kraj, ni le podjetje in ni le delovno okolje. Je živa zgodba, ki se dogaja vsak dan. Z vsakim dnem pa bolj razumem, da kmetija ni samo prostor, kjer živimo in delamo, ampak tudi dediščina, ki nas povezuje z vsemi, ki so tu bili pred nami in z vsemi, ki bodo prišli za nami. Zbornik, ki je pred vami, smo pripravili z željo, da ohranimo vsaj del te zgodbe. Nekaterih med nami žal ni več. Spominov je toliko, da vseh ne bi mogli zbrati in zapisati. Zato smo veseli za te, ki smo jih uspeli. Da ne bi ostali le v pripovedih ob kuhinjski mizi ali med hlevskimi vrati, ampak zapis, ki bo ostal za prihodnje rodove.

Kmetija Janhar je skozi svojo dolgo zgodovino doživela marsikaj. Kmetijstvo nikoli ni bilo in ni lahko zaslužen denar. Dolga leta je bila predana govedoreji – s trdim delom, vztrajnostjo in predanostjo živinoreji, ki je pomenila glavni vir preživetja. Z novo generacijo pa je prišla tudi nova strast: konjereja. Joževa ljubezen do konj je rušila tudi najdebelejše stene hlevov in jih preuredila v konjske bokse z največjim spoštovanjem do tradicije in okolja, dela njegovih prednikov, da še danes lahko pogledamo »velban« strop, čudovit pogled na hribe, urejeno okolico in konje, ki se brezskrbno pasejo na pašnikih.

Zadnjih trideset let so tako lipicanci počasi, a vztrajno postajali del naše identitete, našega vsakdana in našega poslanstva. Kljub izzivom v kmetijstvu, kamor se včasih zdi, da konjereja ne paše, smo iskali in odkrivali nove poti, se učili in stkali številne vezi – s prijatelji, jahači, sodelavci in obiskovalci, ki so nam pustili nepozabne sledi.

V tem zborniku boste našli vse to:

- pogled v **preteklost**, ki so nam jo drugi pomagali najti, zapisano v arhivskih knjigah
- **vpetost v lokalno skupnost**, ki nas spremlja in podpira
- zgodbo o **reji lipicanskih konj**, ki nas povezuje s širšim slovenskim prostorom
- ter **spomine ljudi**, ki so kmetijo doživeli vsak na svoj način – skozi delo, jahanje, druženje in skupne trenutke.

Iskrena hvala vsem, ki ste pomagali pri nastajanju tega zbornika in z nami delili vaše misli. Brez vas te knjige ne bi bilo.

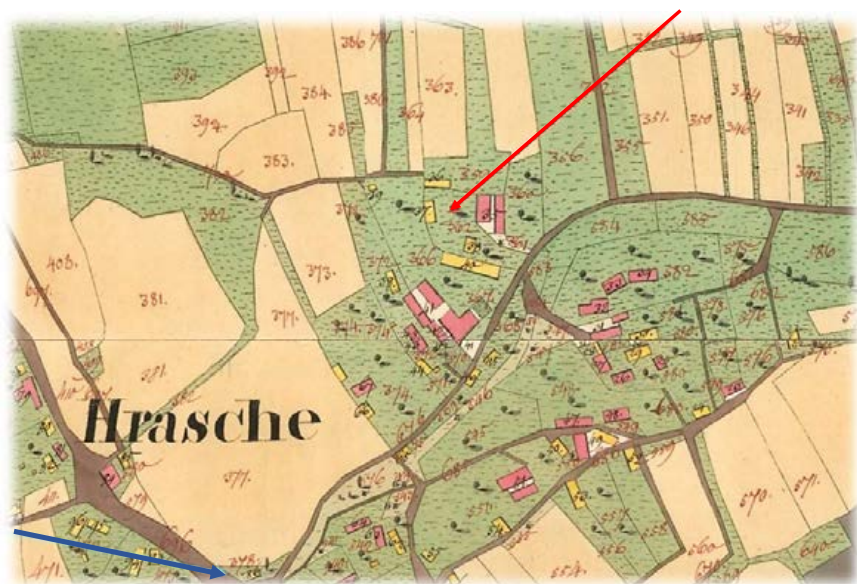
Naj bo ta zbornik poklon tistim, ki so oblikovali pot pred nami in hkrati zahvala vsem, ki danes soustvarjate življenje na naši kmetiji. Naj ohrani spomin na preteklost, pričuje o sedanjosti in vliva pogum prihodnjim rodovom, da bodo z enako ljubeznijo in spoštovanjem našli pot in na svoj način nadaljevali delo, ki nas povezuje.

Nežka

parcel je poraščala trava. Od teh parcel so okoli tri četrtine koristili kot pašnike in četrtino kot travnike. To je pokazatelj, da se je na kmetiji nahajala tudi živina, kar je razumljivo, saj so jo potrebovali za obdelovanje njiv. Dva travnika sta imela dvojno funkcijo, saj sta bila porasla z visokodebelnim sadnim drevjem. Sadje so koristili za lastne potrebe. Dvaintrideset odstotkov zemljišč je zasedal gozd. Na parceli 232 so rasla drevesa prve klase. To so bila visoka ravna drevesa, ki so dala izvrstno hlodovino.

Kmetija je obsegala pet gradbenih parcel:

- Na prvi parceli je stala hiša s hišno številko 23 in hlev. Parcela je merila 518 m². Hlev je zasedal 200 m², enako hiša.
- Na treh parcelah so stala gospodarska poslopja v izmeri 108, 137 in 86 m².
- Na peti parceli je stala majhna hiška, tako imenovana kajža. Parcela je merila 223 m². Hiška je bila velika 73 m².

Slika prikazuje Hraše leta 1824.

Rdeča puščica označuje našo kmetijo. K njej so spadale stavbe s številkami 35, 36, 37, 38 na parceli številka 362.

Modra puščica označuje kajžo s stavbno številko 86, ki je bila prav tako del kmetije.

Število parcel se je skozi zgodovino spreminjalo. Po letu 1900 so pričeli spreminjati namembnost določenih parcel. Ne zaradi nakupov, temveč zaradi delitve in odtujitve parcel. Parcele, ki so imele več namembnosti, so pogosto razdelili na več delov. Lastniki so spreminjali namembnost parcel na podlagi praktičnih potreb, upravni organi pa so delitev parcel vršili iz administrativnih razlogov, saj so želeli imeti parcele le z eno namembnostjo. Primer je parcela 592, ki so jo sprva koristili kot njivo, nato kot travnik in na koncu jo je zarasel gozd.

Popis zgodovine po datumih

Leta 1824 je bil kot lastnik kmetije zabeležen Casper Jerala. Priimek so tedaj zapisovali tudi z dvema črkama L kot Jeralla.

20. september 1831: Vpisana je bila prva plomba v korist upnika Geoga Koschake v višini 99 srebrnikov. Plomba je pomenila onemogočeno prodajo zemljišča, dokler lastnik zemlje ne poravnava dolga. Priimek Koschake so izgovarjali kot Košake. Plomba je bila izbrisana šele 19. aprila 1901.

25. januar 1839: Kot upnica se je vpisala Dorothea Mager. Vpisan je bil dolg v višini 300 srebrnikov. Plomba je bila izbrisana šele 19. aprila 1901.

26. februar 1850: Na podlagi izročilne pogodbe se je kot lastnik vpisal Anton Jerala. Na podlagi predporočne pogodbe se je 30. novembra 1850

vpisala njegova žena Maria, ki so jo klicali Mina. Ta se ni vpisala kot solastnica, temveč je vpisala le svojo terjatev v višini 1200 srebrnikov. To ni bila klasična terjatev, temveč zavarovanje v primeru moževe smrti. Plombo so izbrisali 19. oktobra 1923.

21. september 1865: Prodali so parceli s številka 15 in 16.

16. april 1891: Na podlagi prisvojitelne pogodbe se je kot lastnik vpisal Franc Jerala.

22. junij 1896: Dal je vpisati plombo v višini 100 srebrnikov cesarsko kraljevi urad zaradi zaostanka pri plačilu davka. Plombo so izbrisali 23. julija 1914.

3. marec 1908: Na podlagi prisvojitelne pogodbe se je kot lastnica vpisala Ivana Jerala. Pri tem se je naredil zaznamek, da je bil vpis izvršen na podlagi obligacij do mladoletnih otrok: Marije, Franciske, Franca in Angele Jerala. Obligacija je bila zavarovana v višini 3100 kron na otroka. Plombo so izbrisali 19. oktobra 1923.

7. april 1908: Kmetiji so pripisali parcelo 165/1.

Sina Franca, rojenega leta 1895, so med prvo svetovno vojno vpoklicali v vojsko. Služil je v cesarsko kraljevem 27. domobranskem pešpolku, natančneje v 7. stotniji. Skupaj z enoto so ga poslali na Soško fronto braniti domovino pred Italijani. Franc je daroval največjo žrtev za domovino. Padel je leta 1917 na območju kraja Lokvice, 12 kilometrov južno od Gorice.

23. avgust 1917: Na podlagi prisvojitelne listine so vpisali zavarovanje Marijinega, Franciskinega in Angelinega dednega deleža. Vsaka je imela zavarovanje v višini tisoč kron. Plombo v korist Angele so izbrisali 28. maja 1938 na podlagi pobotnice.

2. oktober 1933: S sodnim sklepom so izbrisali obveznost do Franca Jerala.

Na kmetiji so tako ostala tri dekleta. Vlogo gospodarja je prevzela Marija, ki so jo klicali Micka. Micka je bila neporočena. Poleg Micke je na kmetiji ostala tudi sestra Frančiška, ki so jo klicali Franca.

Sestra Angela se je poročila s Francem Janharjem iz Podreče. Na Brezjah sta kupila žago in mlin. Paru so se rodili sinovi: Franc, Anton (klicali so ga Tone) in Janez. Sinova Franceta in Toneta so, ko sta bila stara okoli

7 let, poslali v Hraše k tetama Micki in Frančiški za pomoč pri delu na kmetiji. Tako se je na kmetijo vrnila moška delovna sila.

15. maj 1934: Na podlagi izročilne pogodbe se je kot lastnica vpisala Marija (Micka) Jerala.

19. december 1938: Na podlagi menjalne pogodbe je kmetija izgubila parcele 379, 385, 483 in 484. Prejela pa je parcelo 67.

28. maj 1951: Sklenjena je bila druga menjalna pogodba. Kmetija je izgubila parcele 590/1, 590/2, 591/1, 591/2 in 591/3. Prejela pa je parcelo 30.

12. februar 1953: Ljudska vlada Republike Slovenije je sprejela sklep, s katerim so kmetom izbrisali vse dolgove. Na podlagi tega sklepa je tudi naša kmetija postala prosta vseh plomb.

25. januar 1963: Na podlagi darilne pogodbe je kmetija izgubila parcele 378, 380, 381/1, 381/2, 382/1, 382/2, 383, 384/1, 384/2, 64, 486, 485/1, 485/2, 229, 230, 165/1, 62, 63, 208 in 636. Tako je kmetija po petdesetih letih ponovno izgubila parcelo 165/1. Hkrati so od kmetije ločili hišo s hišno številko 23, dve gospodarski poslopji in kozolec.

21. februar 1963: Kmetija je od komasacijske komisije prejela parcele 40/2, 371 in 379/2. Vse tri parcele so bile njive. Skupen obseg novih parcel je bil 99,31 a.

20. avgust 1963: Na podlagi odločbe komasacijske komisije so kmetiji odvzeli parcele 13, 149, 198, 209 in 247. Štiri so bile gozdne parcele, ena je bila pašnik.

24. januar 1964: Na podlagi darilne pogodbe so odpisali parceli 488 (travniki) in 489 (hiša).

15. marec 1964: Komasacijska komisija je kmetiji odvzela parcelo 148.

10. januar 1965: Komisija za arondacijo je kmetiji odvzela parcele 44 (njiva), 30 (njiva), 729 (njiva), 737 (njiva), 743 (njiva), 764 (njiva) in 40/2 (njiva). Skupaj 2,51 ha.

11. marec 1969: Posest je dedovala Frančiška (Franca) Jerala, rojena leta 1898.

16. junij 1980: Odpisali so parceli 487/2 in 487/3. Razlog ni bil podan.

Zbirališče *Smilovci 27 XI 50*

1

Bobulilo o prevzemu št. 61/23

Top. *Jerala Marija* št. *23*

KLO *Zaprež* je oddal dne *27 XI 1950* naslednje pridelke

Vrsta odkupa	Vrsta blaga	Kako- vošt	Količina	Cena		Znesek	
				dn	p	dn	p
<i>stocaj</i>	<i>slanine</i>		<i>40</i>	<i>33</i>		<i>1320</i>	

Posestna skupina *Y*

Izplačajte mi v gotovini protivrednost
Odobrite moj račun za protivrednost v skupnem iznosu dn *1320*

Prejel bono za dn *27 XI 1950*

Podpis pridelovalca-oddajalca *Jerala Marija*

Podpis prevzemnika *Prvič*

Marija Jerala, obvezne datave slanine.

18. februar 1982: Posest, ki je bila last Frančiške Jerala, sta dedovala Anton Janhar (rojen leta 1937) in Olga Janhar (rojena leta 1934). Vsak je dedoval polovico.

6. februar 1984: Na podlagi darilne pogodbe so odpisali parcelo 487/6.

30. december 1984: Na podlagi darilne pogodbe so odpisali parcelo 371.

20. januar 1986: Na podlagi kupoprodajne pogodbe so prepisali parcelo 592 (gozd).

2. november 1989: Na podlagi kupoprodajne pogodbe so prepisali parcelo 379/2 (njiva).

9. april 1990: Na podlagi darilne pogodbe so odpisali parcelo 470/1.

Posl.št. 57/1934. O d p r a v e k .

Prijavljeno v svrhu odmere taks in pristojbin pod pr. vp.št.706 - Davčna uprava Kranj dne 16. V. 1934 ----

L.S. Šef davčne uprave Prudič lr. -----

Plačano pod čl. 756 Din 6.500.- /šesttisočpetsto/ --

državna taksa 5.000 Din - 1.5 % banov.taksa 1.500.-Din

Skupaj 6.500 Din - Davčna uprava Kranj dne 16 maj 1934

L.S. Štular lr. Taksni referent Blagajnik: Vilfan lr. --

Notarski zapis.

Pred *Prvič* Banovniko *Prvič*, javnim notarjem v Kranju, so samopravne ter meni osebno in po imenu neznane --

stranke: vsled prestane očesne bolezni pisanju ne --

zmožna Jerala Ivana rojena Stare, posestnica v Hra --

šah št.23, izročiteljica in njena hči Jerala Marija

ravnotam, prevzemnica, s pristankom svoje sestre Je --

rala Frančiške ravnotam, dogovorile in sklenile sle --

dečo -----

i z r o č i l n o p o g o d b o:-----

Prvič. Pri zemljišču Jerala Ivane rojene Stare --

Izsek izročilne pogodbe (1934).

vl.št. 24 k.o. Hraše je temeljem prisojila z dne -- 3.3.1908 opr.št. A 312/7-7 zaznamovana fidejkomisarska substitucija za njene hčere Jerala Marijo, Frančiško ali Angelo omoženo Janhar. V smislu te fidejkomisarske substitucije izroči in prepusti Jerala Ivana rojena Stare s pristankom svoje hčere Jerala Frančiške vse svoje posestvo, naj bo tukaj posamič navedeno ali ne, zlasti z izrecnim dovoljenjem izbrisa zaznambe gornje fidejkomisarske substitucije in prepisa lastninske pravice svoje zemljišče vl.št. 24 k.o. Hraše z vsemi sestavnimi deli s hišo št. 23 v Hrašah s pritiklino in premičnino, kakor je to oboje spodaj navedeno, za takisto nižje navedeno izročnino, ki je jednaka prometni vrednosti, v last svoji hčeri Jerala Mariji, ki sprejme v last, nastopi takoj dejansko posest, opravlja od danes naprej davke, naklade in druga javna bremena ter plača stroške in takse tega pisma, kakor tudi vseh iz njega izviraajočih zemljiškoknjižnih činov. Od živine izroči izročiteljica dva konja in dve kravi po svoji izberi, dočim si izročiteljica vso ostalo živinb pridrži še naprej v svoji lasti. Dosedanja teleta so še naprej last izročiteljice, dočim bodo nadaljna teleta od izročiteljice pridržanih krav last prevzemnice. Od premičnin izroči izročiteljica vse drugo izvzemši samo kuhinjsko posodje in orodje ter svojo balo, ki jo je svoj čas prinesla ona k hiši in ki je prevzemnici dobro znana. -----
D r u g i č . Za dosmrtni prevžitek in poboljšek

izgovori izročiteljica sebi skupno stanovanje v hiši ali v kamri po izberi izročiteljice, hrano pri skupni mizi in odprtem kruhu, potrebno obleko, obutev, perilo, snaženje, pranje in šivanje, v boleznih primerno bolniško hrano, postrežbo, zdravnika in zdravila, -- sploh vse potrebščine v smislu §.672 odz s prostim -- kretanjem po vseh zemljiščih in prostorih, vsaki dan en liter mleka, če je molzna krava pri hiši ali ne, -- vsaki dan dve jajci ter pravico imeti pri hiši, dokler sama hoče, ob krmi in stelji prevzemnice in v prevzemničnem hlevu skupno z živino prevzemnice vso gori v -- lasti si pridržano živino. Zarad odmere takse se ceni ta prevžitek in poboljšek enkrat za vselej in za vso dobo petnajsttisoč dinarjev Din 15.000.- --
 Prevzemnica si zaračuni z izrecnim dovoljenjem izbrisa zastavne pravice pri gornjem zemljišču in pri vseh morebitnih še drugih vložkih svojo vknjiženo dedno terjatev iz prisojila z dne 3.3.1908 opr.št. A 312/7-7 v zneskuDin 750.- sedemstopetdeset dinarjev s pripadki ter iz iste listine in prisojila z dne 23.8.1917 opr.št. A 87/17-6 v znesku Din 250.- dvestopetdeset dinarjev s pripadki ter si nadalje zaračuni za materni dedni odpravek od izročnine znesekDin 32.000.- tridesetdvatisoč dinarjev. Dalje prevzemnica v svojo obvezo kot osebna dolžnica ves dosedanji dolg iz-----
 odnos ... Din 48.000.-

oba v Kranju . -----

V prisotnosti teh dveh zapisnih svedokov se je ta notarski zapis prebral udeleženkam, ki ga odobrijo. ---
K r a n j , dne 15.5.1934 petnajstega maja tisočdevetstotridesetštiri . -----

Jerala Marija lr., Jerala Frančiška lr., križ Jerala Ivana , podpisal Stanko Čuk lr. priča, Modic Martin lr. priča . -----

L.S. Ivo Bakovnik lr., javni notar . -----
Posl. Din 980.- kol. Din 77.- plačano . -----

Ta Jerala Mariji določeni prvi odpravek se doslovnoujema z izvornikom, ležečim v mojih notarskih spisih ter obstoječim iz dveh pol, katerih prva je kolkovana s kolki za Din 77 sedemdeset sedem deinarjev , druga pola pa ni kolkovana . -----

K r a n j , dne 18. 5. 1934 osemnajstega maja tisočdevetstotridesetštiri . -----

Odpravek-Din 15 kolek
plačano .

70030400011
javni notar

Valeč sklepa s dne 12. 7. 1934
dnev. st. 759 pri vloži št. 24 in 705.
kol. din. plac. triplano.

Pisarnica okrajnega sodišča
v Kranju, dne 14. 8. 1934
Janič

v

Uradno potrdilo * 20771

s katerim potrjujemo, da je tov.

iz Grase hiš. št. 23 plačal din 54000z besedami: sedem in petdeset tisočna račun obkovo

(navesti vrsto davčine, ki je plačana)

za leto 1953V Kranju, dne 13/5 1953

Pečat:

Podpis:

10-10.št.bl.-VII.-10777 51 To 2983 51 Biro 49-72 51 Založila Drž. zal. Slov.—Obr. 7,39

Pripustnica št. 58

Krava Katra ime št. _____

Telica _____

Svinja _____ št. _____

lastnika Jerala Marija imeiz Grase 23

je bila pripuščena k

plemenjaku Dimeri ime št. _____1. dne 15/8 19452. dne _____ 194—3. dne _____ 194—4. dne _____ 194—

* Cetrtič se sme pripustiti le proti predložitvi veterinarskega izpričevala o zdravju krave.

Podpis oskrbovalca plemenjaka:

Rozman

T 4765 18447 48

Marija Jerala,
plačilo dajatev.

Marija Jerala,
pripustnica za kravo.

Od priimka Jerala k priimku Janhar

Od 25. januarja 1963 je bil kot lastnik na podlagi darilne pogodbe vpisan Franc Janhar, Hraše 46, ki je kmetijo 5. decembra 1997 prepisal na sina Jožeta Janharja.

Kmetija je sprva obsegala 27 parcel:

- 6 parcel poraslih z gozdom
- 3 njive
- 6 travnikov
- 1 pašnik
- 2 vrta
- 2 nerodovitni parceli
- 1 parcelo, ki se koristi kot pot oziroma cesta
- 3 sadovnjake
- 3 gradbene parcele

Kmetija je posedovala dve stanovanjski hiši, štiri gospodarska poslopja in dvorišče. Od gospodarskih poslopj je potrebno izpostaviti najmanjšo – kozolec. En stanovanjski objekt stoji na parceli, na kateri je zasajen tudi sadovnjak. Enako velja za eno gospodarsko poslopje, ki prav tako stoji na parceli, na kateri je sadovnjak.

V šestdesetih letih je tudi ta kmetija po odločbi komasacijske komisije izgubila parcele.

Odvzete so bile parcele 62 (gozd), 63 (gozd), 165/1 (gozd), 208 (pašnik), 229 (gozd) in 230 (gozd).

14. oktober 1975: Kmetija je na podlagi odločbe občine izgubila še parceli 64/1 in 64/2.

28. marec 1977: Kmetija je na podlagi odločbe občine izgubila tudi parcelo 378/2. Pridobila pa je 379/1 in 473/2.

15. december 1997: Na podlagi darilne pogodbe sta se odpisali parceli 382/2 (sadoxnjak z gospodarskim poslopjem) in 382/3 (sadoxnjak).

Viri

- *Arhiv Republike Slovenije*
- *Frančiskanski kataster za Kranjsko, ljubljanska kresija, katastrsko območje Hraše pri Smledniku, SI AS 176 L81*

- *Frančiskanski kataster za Kranjsko, ljubljanska kresija, katastrski zemljevid*
- *Okrajno sodišče Ljubljana*
- *Zemljiška knjiga, ročna zemljiška knjiga, katastrsko območje Hraše*
- *Okrajno sodišče Kranj*
- *Franc Janhar, škatla 150, A 87/14*
- *Kako se pri vas reče?, Hišna imena v naseljih Dragočajna, Hraše..., Občina Medvode, Medvode 2019*

Družina Janhar: Urban, Žiga, Žan, Jože in Helena.

PREDNIKI DRUŽINE JERALA, PO MAMI ANGELI

Podatke posredovala ga. Angelca Fajfar

Prva Generacija

1. **Jernej Jerala**, * ~1755 v _____. Poroka < 1780 v ____, **Ana Bohinc**, * ~1755 v ____, † _____. Jernej umrl _____.
Otroci:

- i. **Tomaž Jerala**, * 20.12.1780 v Hraše 23, † ---- v ____.
- ii. **Valentin Jerala**, * 06.02.1784 v Hraše 23, † _____.
2. iii. **Kaspar Jerala** * 31.12.1785.
iv. **Jernej Jerala**, * 27.08.1789 v Hraše 23, † _____.
v. **Aleks Jerala**, * 14.07.1792 v Hraše 23, † _____.

Druga Generacija

2. **Kaspar Jerala**, * 31.12.1785 v Hraše 23. Poroka 20.01.1812 v Hraše 23, **Helena Logar**, * 26.03.1786 v Prebačevo 35, † _____. Kaspar umrl _____.
Otroci:

3. i. **Anton Jerala** * 18.01.1813.
ii. **Luka Jerala**, * 30.09.1819 v Hraše 23, † _____.
iii. **Marija Jerala**, * 24.03.1822 v Hraše 21, † _____.
iv. **Janez (Johan) Jerala**, * 27.12.1825 v Hraše 23, † _____.
v. **Jernej Jerala**, * 29.07.1816 v Hraše 23. Poroka 03.02.1858 v Mavčiče 13, **Marija Draksler**, * 15.07.1824 v Podreča 16 (hči od Aleš Draksler in Marija Narobe), † 11.08.1914 v Mavčiče 13. Jernej umrl 29.09.1889 v Mavčiče 13.

Tretja Generacija

3. **Anton Jerala**, * 18.01.1813 v Hraše 21. Poroka 06.02.1850 v Hraše, **Marija Mina Jerala**, * 15.02.1823 v Mavčiče 16 (hči od Andrej Jerala in Marija Novak), † _____. Anton umrl _____.
Prebačevo.
Otroci:

- i. **Janez (Johan) Jerala**, * 12.09.1851 v Hraše 23, † _____.
4. ii. **Franc Jerala** * 12.10.1853.

- iii. **Marija Jerala**, * 26.12.1855 v Hraše 23, † _____.
iv. **Marija Jerala**, * 03.08.1858 v Hraše 23, † _____.
v. **Marijana Jerala**, * 31.03.1861 v Hraše 22, † _____.
vi. **Jakob Jerala**, * 20.10.1866 v Hraše 23, † _____.

Četrta Generacija

4. **Franc Jerala**, * 12.10.1853 v Hraše 23. Poroka 24.02.1892 v Hraše 23, **Ivana Stare**, * 26.12.1867 v Prebačevo 38 (hči od Jernej Stare in Neža Hvasti), † 08.02.1946 v Hraše 23. Franc umrl 25. 8. 1907 v Hraše 23.

Otroci:

- i. **Marija Jerala**, * 09.07.1893 v Hraše 23, † 31. 8. 1968.
- ii. **Francišek Jerala**, * 28.10.1895 v Hraše 23, † 13. 10. 1916.
- iii. **Franciška Jerala**, * 28.01.1898 v Hraše 23, † 9. 10. 1981.
- iv. **Angela Jerala**, * 27.08.1900 v Hraše 23, † 1985
- v. **Janez Jerala**, * 15.10.1903 v Hraše 23, † <1906 v Hraše 23.
- vi. **Janez Jerala**, * 10.06.1906 v Hraše 23, † _____.
vii. **Ivana Jerala**, * 10.06.1906 v Hraše 23, † _____.

Peta Generacija

5. **Angela Jerala**, * 27.08.1900 v Hraše 23. Poročena s Franc Janhar s Podreče.

Otroci:

- i. **France Janhar**, * 23. 8. 1935 v Radovljica, † 7. 7. 2019 v Ljubljana.
- ii. **Anton Janhar (Tone)**
- iii. **Janez Janhar**, * 17.11.1939

Šesta Generacija

6. i. **France Janhar**, * 23. 8. 1935 v Radovljica, umrl Hraše 46, 7. 7. 2019, poročen z Jerala Marija *22. 7. 1942, umrla 13. 8. 2017 v Ljubljana.

Otroci:

- i. **Zdenka Janhar**,
- ii. **Meta Janhar**
- iii. **Branko Janhar** * 1963, umrl junij 1964
- iv. **Jože Janhar**
- v. **Marko Janhar**

PRIMERJAVA DOGAJANJA

Obdobje / leto	Ključni dogodki in značilnosti razvoja kmetijstva na Gorenjskem (splošno)	Obdobje / leto	Kmetija
1800–1848	Tradicionalno samooskrbno kmetijstvo; razširjena živinoreja (govedo), poljedelstvo na manjših gruntih; začetek premikov zaradi propadanja fevdalizma; dajatve cerkvi in fevdalcem so predstavljale velik delež lastnega pridelka. Leta 1795 je baron Lazarini kupil celotno gospostvo.		Prva in druga generacija popisa družinskega drevesa
1848	Odprava fevdalizma – kmetje postanejo lastniki zemlje; večja samostojnost pri upravljanju kmetij; postopno uvajanje tržne proizvodnje.	1824	Prvi podrobni popis v Franciscejskem katastru
1850–1880	Razširitev krompirja in detelje po ukazih Habsburžanov (Marije Terezije); izboljšanje kolobarjenja; vpliv industrijskega razvoja (železarstvo, žage) na spremembe v podeželju.		Tretja generacija popisa družinskega drevesa
1880–1914	Ustanavljanje prvih mlekarniških zadrug; migracije ljudi v industrijo zmanjšujejo delovno silo na kmetijah.		Četrta generacija popisa družinskega drevesa
1914–1918 (I. svetovna vojna)	Pomanjkanje moške delovne sile; zmanjšana produktivnost; povečana obdavčitev in zahteve države po živilih.	1917	Umre Franc Jerala na soški fronti – kmetija ostane brez moške delovne sile.
1918–1941	Razvoj kmetijskih zadrug; uvajanje modernih strojev (prvi plugi, kasneje traktorji); izboljšanje cest omogoča boljši dostop do trgov.	1942	V Hraše prideta France in Tone z Brezjij.
1945	Po II. svetovni vojni – nacionalizacija obdelovalnih površin; spodbujanje kolektivnih oblik.		
1950–1970	Mehanizacija (traktorji, kosilnice); prehod z delovne živine na stroje.	1966	Rodi se Jože; prvi traktor na kmetiji.
1991	Samostojnost Slovenije – prehod na tržno gospodarstvo.	1994	Odprtje jahalnega centra.

ŽIVLJENJE NA KMETIJI NEKOČ IN DANES

FLETNO SMO SE IMELI

Jože Janhar

DELO NA KMETIJI

V glavnem smo imeli govejo živino: krave, bike in teličke. Imeli smo tudi nekaj prašičev: dva za doma in kakšnega za prodajo. Kokoši so bile vedno pri hiši, ata pa se je večkrat jezil, da je vse umazano od njih. Vedno se je opravilo delo v štali, potem pa se je šlo na polje. Poleg sena smo pridelovali koruzo, žito, krompir, peso, repo in zelenjavo za doma. Krompir in nekaj pese in repe smo dali v klet, preostalo repo in peso smo dali v zasipnico. Zasipnica je bila ob poti na njivi, zemlja se je izkopala cca 20-30 cm globoko, dober meter široko. Potem se je v luknjo naložilo v lep podolgovat kup repo ali peso, čez se je naložila praprot, na to pa se je pokrilo z izkopano zemljo, da pridelek ni zmrznil in smo ga hodili iskat po potrebi. Kakšno debelo repo, ki smo jo prav iskali, pa smo otroci nesli potem k Tomlnovim, da je stari ata iz nje izrezljal kakšnega konja.

Bauc, oz. kombajn za žito Bautz.

Kotel, v katerem smo kuhali za prašiče, je bil vzidan in tako velik, da je šlo notri 9 gajbic robe. Mama je skuhala za nekaj dni skupaj. Kotel je bil v »kuhnici«, ki je bila tam, kjer je danes sedlarnica. Naprej se je šlo v svinjak, zadaj pa je bil še prostor za kokoši. Nad svinjakom so bile t.i. košte, tam je bilo pospravljeno žito.

Živina je šla v klavnico in od tam si lahko nekaj mesa vzel nazaj. Včasih nismo jedli toliko mesa kot danes. Tudi odpadne hrane skoraj ni bilo. Kar je bilo ostankov (npr. olupki...), pa so pojedle živali.

Bili smo klasična kmetija in večinoma samooskrbni, kot večina ostalih kmetij v vasi.

STROJI NA KMETIJI

Leta 1966 je, tako kot jaz, na kmetijo prišel prvi Zetor 25/11 (25 KM) z okroglo masko. Zatem so se počasi kupovali stroji in leta 1977 ga je zamenjal močnejši Zetor 47/12, ki ima 42KM in ga imamo še danes. Spomnim se, kolikokrat sem jokal, ker nisem bil dovolj močan, da bi pritisnil na sklopko, ker je zelo trda. Kasneje smo imeli tudi še Deutza in še enega Zetorja in dodatne priključke.

Mislím, da je bil prvi avto BMW in je bilo v njem manj prostora, kot potem v fičkotu. Kasneje smo imeli tudi Škodo. Z smo hodili tudi na Brezje in po krajših izletih. Ko smo šli v Italijo na izlet, je na Kladjah zaradi slabe makadamske ceste prišlo do okvare in je avto zakuhal. Seveda smo imeli potem še druge avte.

Na mestu današnjih garaž je včasih stal pod. Ob koncu osnovne šole pa

Prvi Zetor, ata in Jože.

smo ta pod podrli in smo postavili garaže. Strop je bil takrat zelo visok in je bil tam parkiran žitni kombajn »Bautz«.

BREZJE IN HRAŠE

Ata France, ki je bil rojen na Brezjah je bil star okrog 7 let, ko je prišel v Hraše, ker sta bili tu samo neporočeni teti Micka in Franca, saj je stric Franc umrl na Soški fronti. Ata se je šolal v Smledniku in pozneje prevzel kmetijo.

Na Brezje, kjer sta bila stara starša in sta imela mlin in žago, smo radi hodili na počitnice. Velikokrat sem šel tja kar s kolesom. Še v OŠ sem šel z avtobusom do Kranja in potem naprej na Brezje. Tam sem pomagal »špenglat dile«. Pozimi sem odkidal celo dvorišče. Tam mimo gre tudi božja pot na Brezje in stara mama mi je vedno naročila, kadar je bilo potrebno popraviti stopnice ali ograjo.

Družina Janhar z Brezij.

HIŠA

Najstarejši portal hiše je ohranjen na dnu stopnic v kleti. Ne vem, kako je mogoče, ali so staro hišo zasuli in na njej naredili novo. Portal, ki ga imamo razstavljenega, je iz leta 1892, ko so to hišo naredili na temeljnih stare hiše. »Hiša« s kamrco je bila takrat čez celo širino današnje stavbe. V veži je bilo menda dovolj prostora, da je v njej obrnil »zapravljeneč«,

OBSOJEN PREKUPČEVALEC Z LESOM

Ceprav ima Franc Janhar z Brezij zasebno mlinarsko obrt in manjše posestvo, si je skušal ustvarjati s prepovedanimi posli še dodatne vire dohodkov. Leta 1956 je nakupil od raznih sosedov 41 m³ raznovrstnega rezanega lesa po razmeroma ugodnih cenah in ga kmalu zatem s precejšnjim dobičkom preprodal v Ljubljani.

Ker se po obstoječih predpisih lahko ukvarjajo z nakupom in preprodajo lesa samo za to pooblaščen podjetja, ne pa zasebniki, ga je sodišče v Radovljici obsodilo zaradi nedovoljene trgovine na 60.00 dinarjev denarne kazni in plačilo 5000 din stroškov kazenskega postopka.

Ata z Brezij.

Glas Gorenjske, 17. 2. 1958.

sicer pa je bil tudi parkiran v veži. Glavna vrata so bila tam, kjer je danes kuhinja. Kjer je danes vhod z dvorišča, pa je bil stranski vhod. Pred obnovo hiše smo stranišče imeli zunaj, kjer je apnena jama, danes pa na njej stoji košarkarski koš. Prej je bila to pritlična hiša s frčalami. Po smrti tete Micke sta ata in mama hišo prenovila in nadgradila, da sta uredila dom za nas. V zgornjem nadstropju sta bili, kot se spomnim, urejeni naprej samo dve sobi, kjer smo sprva spali vsi, ker so prenavljali zgoraj in spodaj tisi del, kjer je veža in »hiša«. Atova teta Franca je imela sobo spodaj ob vhodu. Spomnim se, da sva z Meto, ki je bila bolna, jaz pa še premajhen za šolo, podrli velban strop v veži. Slišala sva, ko sta se ata in mama o tem pogovarjala, kako bi podrli velb, da ne bi poškodovali ploščic na tleh. Medtem, ko sta onadva skladala pri kozolcu, sva midva kladivo navezala na eno palico in počasi zbijala ven zidake, dokler se ni vse podrlo. Tako, da smo iz zgornjega nadstropja videli v pritličje.

ATA, MAMA IN DRUŽINSKO ŽIVLJENJE

Ata je kot dober in napreden gospodar skrbel za kmetijo in jo obnavljal in dograjeval. Med prvimi smo imeli traktor in prvi okrogel silos v vasi.

Bil je tudi sprašan gasilec in aktiven v kraju. Bil je predsednik gradbenega odbora za stavbo današnjega Doma krajanov. Ata je kar nekaj časa hodil tudi v službo. Najprej je delal v Drogeriji. Potem pa je bil v Kmetijski zadrugi mlečni kontrolor. Mama je bila doma in je vedno poskrbela za nas. Pričakala sta nas hrana in topla kuhinja. Če smo bili pozimi mokri na snegu ali ledu, je že zakurila krušno peč, da smo se lahko pogreli in posušili. Seveda je morala marsikdaj tudi zašiti strgane hlače. Napletla pa nam je vedno tudi tople puloverje, rokavice, kape in nogavice, ki jih imam nekatere še danes. Ko sem šel prvič v Lipico, mi je spletla pulover s konjsko glavo. Ko smo se že vsi šolali je postala rejnica (okrog leta 1982). S tem je dobila nekaj svojih prihodkov. Otrok je bilo več: Slavc, Mileva, Miha, Anže ter Ana in še kakšen vmes. Rejniški otroci so bili v sobi, kjer je pred tem bila teta Franca, tudi ata in mama imela spalnico spodaj, da je bila mama vedno blizu. Mama je bila tudi prava umetnica, delala je gobeline, nakvačkala veliko prtov in tudi odeje. Klekljati se je naučila precej pozno, a je imela s tem veliko veselja. Priključila se je krožku, kjer se je to naučila. Predano je ustvarjala umetnine, ki krasijo marsikateri dom in tudi cerkev sv. Urha v Smledniku, v Lurdu in na Brezjah. Praznovali smo cerkvene praznike in ob nedeljah in praznikih smo šli vsi k maši ob

Ata in mama

7ih zjutraj, seveda sta do takrat ata in mama že postorila v hlevu. Sicer pa smo ob nedeljah šli včasih na Brezje ali k Tomelnovim na klepet po kosilu. Enkrat na leto pa smo hodili s Kosmačevimi na izlet na Ratitovec. Vedno smo šli za sv. Jožefa k Tomelnovim voščit za god.

OB VEČERIH SMO VČASIH IGRALI TAROK, REMI, ...

Za pusta nam je mama prihranila še malo mesa do polnoči, ko smo prišli s kresa, da smo še malo pojedli, ker je bil potem post.

Družina: Marta, Marko, mama Mici, ata France, Zdenka in Meta.

KONJI NA KMETIJI

Preden je prišel traktor, so vedno imeli par konj za delo na njivi. Potem pa smo kot zadnjega prodali konja Pubija h Gosarjevim. Očitno smo bili dogovorjeni, da smo si ga za kakšno delo lahko sposodili. Z Gosarjevim atijem sva se dobro razumela in sem šel lahko enkrat jahat. Imeli so vojaško sedlo iz 1943 leta. Ker sem bil droben in majhen, nisem dobro zategnil sedla. Ko sem od Matjaževih jahal proti domu, je Pubi sklonil glavo in sem s sedlom vred čez glavo padel na tla, ker sedlo ni bilo dobro pripeto. Ko sem bil star 14 let, sem si kupil konja z denarjem od birme in kar sem imel našparano. To je bil še žrebiček po imenu Sokol, star pol leta. Pripeljal mi ga je g. Žumer iz Šenčurja. Pred tem sem hodil s kolesom gledat vsepovsod, kjer so imeli kakšnega konja, da bi ga lahko kupil. V Naklem so imeli res lepega konja, samo nisem imel dovolj denarja. Ko sem doma povedal, da bom kupil ali konja ali motor, je šla pa mama vprašat zdravnico Oprešnikovo Rozi, kaj naj mi dovoli. Ta je

rekla, da bolje, da imam konja, ker je motor bolj nevaren. Imel sem tudi željo, da bi šel v vojsko h konjenici, pa me niso razporedili tja. Spomnim se, ko sem padel s konja in tega nisem nikomur povedal. Bil sem v drugem letniku srednje šole. Šla sva s sošolcem, on z mopedom, jaz pa zraven s konjem po bankini. Nisem bil pozoren in konj se je ustrašil in sva padla. Vajeti sem držal tako kratko, da se konj ni mogel pobrati. Stal sem že ob njem in mu spustil vajeti, da bi se pobral, nisem pa opazil, da imam še nogo v stremenu. V trenutku, ko je on vstal, sem padel spet po tleh (imel sem neke oficirske škornje na kocko) in noga je ostala ujela v stremenu. Vlekel sem se pod zadnjimi nogami, dokler se nisem tako oprl na komolce, da sem odtrgal pas, ki drži streme. Konj se je takoj, ko sem se odpel, umiril in prišel nazaj k meni. Skočil sem nazaj na konja in še 2 uri jahal, kot da ni nič. Doma sem ugotovil, da imam srajco vso krvavo in strgano in cel hrbet močno odrgnjen. Zato sem se izognil večerji in šel spat, da ne bi kdo videl, da sem strgal obleko. Naslednji dan so me zjutraj budili, naj vstanem, da ne bom zamudil avtobusa. Jaz pa niti s postelje nisem mogel, ker se mi je rjuha prijela na hrbet. Komaj sem zbežal rjuho izpod jogija. Bolelo me je vse, tudi noge. Ata me je samo še naložil v avto in peljal v Ljubljano, da so mi to počasi raztopili s fiziološko raztopino in vzeli rjuho s hrpta.

Ata France s hafligerjem.

Z MAMO SVA HKRATI DELALA IZPIT

Marko Janhar

Bil sem najmlajši otrok in iz časov šole se spomnim, da sem prva leta popoldne hodil v šolo. To ni bilo tako slabo, saj sem dopoldneve preživel doma z mamo. Večkrat sem dopoldne peljal Franci malico na polje ali v gozd. Potem sem moral v šolo, a domov sem prišel ravno hkrati z ostalimi, ki so imeli že več ur pouka in kakšno podaljšano bivanje. Zdenka je bila takrat doma le čez vikend, saj je čez teden bivala v internatu, prav tako je Meta vse redkeje prihajala domov. Ker sem bil najmlajši, sem na izletih z avtomobilom, če smo šli vsi (do mame in ata na Brezje, h Kosmačevim, do Bukovice ...), običajno sedel kar spredaj na maminih nogah.

Na Brezje smo včasih odrinili že zelo zgodaj in tam pobrali ata Franca, da je šel z nami k maši. Mama Angela pa je rada poslušala jutranjo mašo iz Vatikana. Naš oče je po maši obiskal še svoje prijatelje na Brezjah. Nekajkrat smo šli tudi poleti kositi na Brezje s traktorjem. Spomnim se, da je ata na cesti ustavil promet, da sem se odpeljal s traktorjem do trgovine po pijačo, ker je bilo pri hiši delo. Zelo se mi je zdelo super, ker sicer s traktorjem takrat še ne bi smel voziti po cesti.

Ata France ob prvem okroglem silosu v vasi.

št. 10

PRIPUSTNICA

(žig organizacije) St. bloka _____

Lastnik živali Janhar Jože

iz Hrast Smet št. 46 je pripustil (kobilu)

Ime AJDO št. _____

pasma x Lipicanka starost 3

opis siva

pod plemenjaka 171 Siglovy Duho

rod. št. xxxv

1. dne 1. maj 1985 7. maj

2. dne 3. maj 1985

3. dne 5. maj 1985

V Red dne _____ 1985

Obrazec št. 1 (osebni žig plemenjaka) Janjar

Jože -
pripustni list
za kobilu Ajdo.

Z mamo sva hkrati delala izpit – ona izpit za avto in jaz izpit za kolo. Ker sem se z njo lahko učil vse znake, je to tudi meni pomagalo, da sem kolesarski izpit opravil prvi v razredu. V srednjo šolo sem hodil včasih kar s kolesom ali vsaj do Jeprce na avtobus.

Ata se je doma lotil raznih stvari. Bili smo prvi z okroglim silosom. Celo z avtobusom so ga prišli gledat. Spomnim se tudi golobnjaka, ki sta ga imela ata in njegov brat. Žal sta se njuni poti po smrti tete France zaradi dedovanja razšli, kmetija se je razdelila, čeprav bi zaradi zaščitenosti morala ostati združena, prav tako je skrb za teto Franco v starosti prevzela naša mama.

Skoraj vedno je bil kakšen konj pri hiši. Ko je bil Jože v vojski, je bilo treba peljati kobilu Ajdo na pripust, pa sem jo zajahal in sva šla čez gozd

v Voklo, prišla pa sva v Voglje. Tudi ata je potem k hiši pripeljal dva haflingerja, da se je z njima vozil na vozu.

Veliko pa smo ga tudi »biksali«. Vem, da sem se enkrat odločil, da bom gledal TV do konca programa, potem pa sem šel s kolesom v hribe, da sem ujel sončni vzhod, ki sem ga moral še malo počakati. Radi smo tudi »cvirnali« po hišah, zato sem nujno potreboval črno jakno. Kupil sem si jo s prvo plačo. »Cvirnali« smo tako, da smo z žebličkom pripeli nit na okno hiše in po njem drgnili s kolofonijo. V hiši je zato močno cvililo. Z Jožem pa sva rada nagajala tako, da smo po kolinah nastavili kakšno bonboniero na cesto. Bonbonier takrat še ni bilo veliko, zato so jo številni pobrali, notri pa sva nastavila kakšne oči od kolin ali parklje. Dolgčas nam res ni bilo in znali smo se sami zabavati.

Andraž, Marko, Ambrož, mama Mici, Žan, Marta, Lovro za Ambroževo birmo.

NADALJEVANJE JOŽEVE ZGODBE IN ZAČETEK JAHALNEGA CENTRA

Zapisali domači

Med prvo svetovno vojno je kmetija ostala brez moške delovne sile, zato je na kmetijo prišel nečak France z Brezij. Že tedaj so bili na kmetiji konji, in sicer kot delovna sila. France si je s sosedovo Mici ustvaril družino. Konj Pubi je ob nakupu traktorja odšel k sosedom, Jože, sin Franceta in Mici, pa je za birmo dobil žrebička Sokola. Polovico denarja zanj je prispeval iz svojih prihrankov. Tudi oče France je kasneje ponovno kupil kobilo, da se je lahko vozil z zapravljivčkom.

Sokol je bil lipicanec. Jože in Sokol sta skupaj nabirala jahalno znanje in izkušnje. Šole jahanja, kot jo poznamo danes, v okolici ni bilo, Jože pa je zelo rad jahal, predvsem ob večerih, ko je bilo delo na kmetiji končano. Prvo sistematično znanje je pridobil na dvomesečnem tečaju, ki ga je v Voklem organiziral Konjeniški klub Kranj. Trenerji in konji iz Lipice so ga navdušili, zato je kmalu na kmetijo prišla še lipicanca Ajda. Jože je med zimskimi počitnicami začel obiskovati treninge jahanja v Lipici. Po zaključeni srednji šoli se je zaposlil v Litostroju, a ne za dolgo. Zaposlil se je na Brdu pri Kranju, kjer je bilo več kot 70 konj. Sprva je štiri leta

Jože s kobilo Ajdo.

Jože kot kočijaž na Brdu pri Kranju.

delal v kasaškem hlevu, nato pa prevzel šolo jahanja. Posebej se mu je prikupil konj Betalko, ki je »zaslužen«, da so lipicanci tudi na kmetiji postali številčnejši. Skupaj z ženo Heleno sta počasi in s trdim delom preuredila hleve v bokse za konje. Prvi je bil preurejen sedanji šolski hlev, kjer so danes nastanjeni konji, ki večinoma delajo v šoli jahanja. V njem je ohranjen obokan oz. velban strop.

Novembra 1994 je bila otvoritev novega jahalnega centra. Med prvimi prebivalci šolskega hleva je bila Dorka, šetlandski poni, ki je s svojo mirnostjo in potrpežljivostjo vzgajala mlade jahače in ljubitelje konj. Dorka je bila dolgo časa maskota Jahalnega centra kmetije Janhar, saj je v hlevu živela več kot 20 let. Tako je bila pravzaprav del družine, ki je počasi rasla, z njo pa tudi njena dejavnost. Zaradi povečanega povpraševanja po nastanitvi konj so se širili tudi hlevi. Včasih smo uredili začasen boks, hkrati pa širili število boksov. Jože je kmalu opustil službo na Brdu, da bi se povsem posvetil delu doma. Dve leti po otvoritvi Jahalnega centra na kmetiji Janhar je bila urejena zunanja maneža. Sledila je ureditev angleških boksov in boksov na mestu današnje garaže za stroje.

Konji so že od vsega začetka imeli tudi zunanje izpuste, tudi na bližnjem pašniku, danes imenovanem Planina. Število konj je nenehno raslo, ne le oskrbovanih, temveč tudi domačih, zato se je Jože lotil gradnje novega

Levi konj Ramzi, desni konj Iki.

hleva in klubskega prostora. Leta 2014 je nastala pokrita jahalnica s tušem za konje, tribuno in pokritim jahališčem. Tako je iz enega hleva postopoma nastal današnji Jahalni center kmetije Janhar.

Jože je poleg oskrbe konj pričel z dejavnostjo – šolo jahanja. Leta 1994 je pridobil licenco za inštruktorja jahanja pri Konjeniški zvezi Slovenije. Številnim nekdanjim jahačem nasmeh prikličeta imeni Iki (Ikar) in Ramzi (Ramzes), ki sta bila med prvimi šolskimi konji in konja z najdaljšim stažem v šoli jahanja. Takole je šolske konje opisala mag. Stanka v diplomski nalogi leta 2007: »Kastrata Iki in Ramzi sta brata lipicanca, oba rahlo sivkasta, visoka 145 cm v vihru. Nista plašna in znata voziti dvovprego, zato nekajkrat na leto sodelujeta pri raznih prireditvah, paradah in porokah. Iki je leto dni starejši (l. 1993) in živahnejši od Ramzija. Bruk je malo nagajiv welsh poni, visok 140 cm v vihru, rjave barve. Nekoliko je alergičen na prah, zato včasih malo kašlja. Glede na starost 17 let je v zelo dobri kondiciji. Zelo hitro se uči, vendar moramo za dosego optimalne ubogljivosti k njemu pristopiti rahlo avtoritativno.« Jože je svoje znanje prenesel na svoje tri sinove: Žiga, Žana in Urbana. Vsi trije so svoje znanje izpopolnjevali najprej pod okriljem Univerze v Ljubljani, na Krumperku, potem pa so se dogovorili za treninge doma s trenerjem iz Lipice. Šola jahanja je počasi postala pomemben del dejavnosti naše kmetije.

Poleg šole jahanja smo v Jahalnem centru kmetije Janhar pričeli tudi z vzrejo lastnih konj. To je dolgotrajna dejavnost z zanesljivimi rezultati. Na naši kmetiji za konje skrbi in dela celotna družina. Jožeta in Heleno občudujemo zaradi prehojene poti, njenih rezultatov in ljubezni do konj, ki sta jo privzgojila mlajšemu rodu. Leta 2019 smo praznovali 25-letnico Jahalnega centra kmetije Janhar.

Slika otvoritve, 13.11.1994.

Praznovanje 25 let Jahalnega centra kmetije Janhar in 30 let TD Hraše.

PR' ŠTERNU JE LEPO

Helena Janhar

Ko sem na hitro preletela nekaj vaših spominov na našo kmetijo, sem pomislila, da je prav, da tudi jaz napišem nekaj v zahvalo.

V Hraše me je, kot radi rečemo, pripeljala ljubezen. Kot se za takšno zgodbo spodobi, sva se z Jožem spoznala – kje drugje kot na kasaških dirkah v Komendi. Od tam naprej je bila najina skupna pot neprestano povezana s konji. Jože je delal na Brdu popoldne in vse vikende, in če sva želela biti skupaj, sem mu šla pomagat.

Spoznanje, da lahko Jože to dejavnost razvija tudi doma, kjer bomo lahko skupaj, je pripeljalo do odločitve, da smo hlev preuredili v bokse za konje.

Tu – **pr' Šternu** – sem našla še eno ljubezen: ljubezen do kmetije in vsega, kar sodi zraven. Kmetija je način življenja cele družine, družine v širšem pomenu besede.

Na kmetiji je lepo, kadar več generacij živi in dela skupaj v slogi. Vsak prispeva po svojih močeh – od malih nog, skozi najboljša leta, in če ti je dana sreča in nekaj let več, pomagaš še takrat, ko imaš za sabo že vsaj dve generaciji.

Prejšnjih hišnih – Šternovih – generacij nisem poznala. Bila pa sta tu ata France in mama Mici. Ata je bil skrben gospodar, aktiven v življenju in delu v vasi, dokler mu niso pošle moči; zadnjih deset let je preživel v postelji. Mama je bila aktivna do zadnjega dne. Poleg vsakodnevnega dela na kmetiji in skrbi za celo družino je bila tudi rejnica. Bila je umetnica – rada je klekljala, kvačkala in pletla. Bila je prava mama, ki je povezovala nas in vse, ki so prihajali k nam: s toplo besedo, kruhom, buhteljmi in hudomušnim nasmehom.

Ko tako listamo nazaj, koliko se je

Mama ob klekljanju.

zgodilo, koliko se je spremenilo in koliko konj – ter z njimi ljudi – se je zamenjalo, se priključijo marsikateri dogodek, ki ogreje srce. Nemogoče jih je vse naštet. Skupaj smo delali, se veselili, nastopali in praznovali. Žal pa smo se morali od nekaterih tudi prekmalu posloviti. A verjamem, da se bomo spet srečali.

Najini sinovi Žiga, Žan in Urban, ki so rasli skupaj s kmetijo, so danes odrasli možje.

Spomnim se, kako je eden od njih v šoli napisal, da je moj hobi “kidanje”. Za hobi naj bi bili izpolnjeni trije pogoji: da to delaš z veseljem, v prostem času in zastonj.

Veliko časa in dela so tudi oni vložili – in ga še – da je kmetija uspešna, urejena in priznana. Vedo, da se včasih praznik začne že ponoči, da je potem vse tako, kot mora biti.

Hvaležna sva, da še vedno vsi skupaj stopamo naprej kot velika družina: Žiga s Tajdo, Urban z Zalo in Žan z Nežko, ki že skrbno vodi kmetijo. Za njim pa z vso vnemo Domen in Tilen pomagata tako, kot so pred leti oni. Ponosna sva na vaše uspehe doma, v službi, pri gasilcih, pri fotografiji ... res na vse.

Kmetijo si generacije podajajo iz rok v roke in vsak je le člen v verigi.

Ponosni smo lahko, če nam uspe, da jo ohranimo ali celo izboljšamo za prihodnje rodove. Takrat bomo lahko rekli, kot sv. Pavel: “Dober boj sem izbojeval, tek dokončal, vero ohranil.”

Hvaležna sva vsem, ki ste kakorkoli dodali kamenček v mozaik našega tridesetletnega delovanja. Brez vas naša kmetija ne bi bila to, kar je.

Hvala vam!

Pa oglasite se kaj, da skupaj obudimo spomine!

Rojstvo žrebička.

PRVA SAMOSTOJNA RAZSTAVA: »LIPICANEC, NESNOVNA KULTURNA DEDIŠČINA«

Žiga Janhar

Eden izmed prvih spominov na konje, ki sem jih ohranil, je trenutek, ko sem kot majhen fant očetu Jožetu pomagal pri hranjenju konj na Brdu. Verjamem, da je prav on “kriv”, da sem razvil tako močno ljubezen do konj. Ne smem pa pozabiti mame Helene, ki je očetu vedno stala ob strani. Brez njene podpore konjeništvu verjetno nikoli ne bi prenesla iz Brda na domačo kmetijo.

Med prvimi konji v našem hlevu je bila tudi »moja« poni kobilica Dorka – malo trmasta, zelo po svoje, a zame vedno prijazna in ljubezniva. Takrat sem bil tako majhen, da ji skoraj nisem segal do vihra. Ljubezen do konj me nikoli ni zares zapustila – le obdobja so se spreminjala.

Proti koncu osnovne šole sem se začel zanimati tudi za fotografijo. Zanimanje imam zagotovo po mami – če ne bi bila tako zaposlena z nami in s kmetijo, verjamem, da bi z veseljem raziskovala svet fotografije. Moji začetki so bili preprosti: fotografiral sem predstave, druženja, oratorij, šolske prireditve ... bolj za zabavo kot resno.

Žiga, Urban in Žan z Dorko.

Pluto v snegu.

Po osnovni šoli sem odšel na Gimnazijo Šentvid, kjer sem prvič držal v rokah DSLR fotoaparata. Čeprav je bil osnovni model, se mi je zdel "čisto ta pravi". Do prve priložnosti za fotografiranje sem prišel skoraj po naključju – knjižničarka Zora verjetno še danes ne ve, da je bila prav ona povod, da sem doma prepričal družino, da smo kupili prvi skupni DSLR. Sčasoma sem se učil sam: preizkušal nastavitve, opazoval svetlobo, prešel iz Auto načina na Manual, menjal objektivne, spoznaval, kako fotografija pripoveduje zgodbo. Postajal sem zahtevnejši in natančnejši.

Ker fotografija brez obdelave nikoli ni takšna, kot jo vidijo naše oči, sem sčasoma začel uporabljati Lightroom in Photoshop. Danes si fotografije brez obdelave sploh ne predstavljam – način obdelave je postal moj zaščitni znak.

Združiti obe strasti – konje in fotografijo – je bilo naravno. Konji sicer niso edini motiv; z veseljem fotografiram tudi pare, družine, zaroke, manjše dogodke, naravo, včasih tudi divje živali.

Letos pa sem s podporo cele – širše – družine organiziral svojo prvo samostojno razstavo: »Lipicanec, nesnovna kulturna dediščina«.

VEDNO SE NAJDE NAČIN, DA S STROJI IN Z VOLJO POSTORIMO, KAR JE TREBA

Urban Janhar

Sem najmlajši od treh bratov in odkar pomnim, je kmetija del mojega vsakdana. Pravzaprav sem mlajši od nje – zato lahko rečem, da sva nekako odraščala skupaj. Kmetija je bila moj dom, učilnica in prostor največjih življenjskih lekcij – od vztrajnosti do iznajdljivosti.

Moje otroštvo so zaznamovali konji, ki jih je na kmetijo pripeljal oče. Z bratoma smo najprej jahali ponije, raziskovali hlev, dvorišče in vsako luknjo na travniku. Traktorji so bila naša najljubša »vozila«, vsak dan pa nova dogodivščina. Kasneje smo nastopali v okviru Biotehniške fakultete, nato pa začeli delati "na svoje" pod imenom **Kmetija Janhar**. Konji so nas naučili discipline, spoštovanja in tiste tihe povezanosti, ki jo razumeš le, če odraščaš ob živalih.

Po srednji šoli sem se odločil za študij strojništva v Ljubljani, del študija pa sem preživel v Litvi. Tujina me je obogatila – dala širino in samostojnost –, a domača zemlja in delo na kmetiji sta bila tista, zaradi katerih sem se vedno rad vračal domov.

V zadnjih letih sem vse bolj vpet v strojne usluge na kmetiji. Delo je raznoliko: košnja, zimska služba, prevozi silaže, gradbena dela z bagrom – urejanje dvorišč, polaganje robnikov, tlakovcev. Vsak dan prinese nekaj novega, včasih tudi neprespane noči, a prav raznolikost je del čara.

Doma delo s stroji pogosto sproži zabavne debate – moški del družine hitro zaide v pogovore o "igračah za velike otroke", ženski del pa običajno zavije z očmi in nas pusti sanjariti o novih projektih. Vedno pa pride vprašanje, kako bomo časovno spravili skupaj vse, kar je treba postoriti. A ravno kombinacija načrtovanja, smeha in improvizacije je tisto, kar naredi delo na kmetiji tako posebno: **vedno se najde način, da s stroji in z voljo naredimo, kar je treba.**

Ko pogledam nazaj, vem, da mi je odraščanje na kmetiji dalo ogromno. Naučilo me je pravega dela, spoštovanja narave in ljudi ter občutka, da se vse da, če se potrudiš.

Kar zadeva prihodnost – pri nas doma je vedno polno načrtov in idej. Velikokrat se vprašamo, kdaj se bo kaj umirilo, da si bomo lahko malo oddahnili – a hitro ugotovimo, da nas čaka še veliko projektov in izzivov.

S KVADRILJAMI SMO NASTOPALI ŠIROM PO SLOVENIJI

Žan Janhar

Ne spomnim se točno, ali sem prej sedel na konju ali sem znal prej hoditi. Večino časa osnovne šole sem se s konji družil predvsem ob kidanju in drugih obveznostih oskrbe. Pravega zanimanja za jahanje takrat še ni bilo.

Leta 2010 se je bližal Dan lipicanca v Lipici in nas je Marjan Frangež, ki je imel pri nas takrat dve kobili, vprašal, ali bomo tam jahali naše konje ali je potrebno dobiti druge. Očitno nam je manjkala le brca v rit, da smo se 14 dni pred nastopom lotili treninga. Takratne treninge mi je popestrila Batosta, ko sem preizkušal svoje metode jahanja. Pa je bila Batosta tista, ki me je naučila, da to ne bo šlo in kaj res pomeni zunanja vajet. Zaradi obilice jahalne nekondicije je prišel tudi "musklfiber", ki ga je bilo v obilju. Nikoli ne bom pozabil nastopa: Urbanovih tresočih rok, da je komaj držal vajeti. Marjanu bom verjetno ostal v spominu jaz, ko sem "cmokal" Batosti, da bi šla naprej. Njej to ni pomagalo, Marjan pa je njegovo Jurko komaj zadrževal. S tem se je spet vrnilo naše jahanje. Od takrat naprej sem jahal več.

Nastop v Lipici 2017.

Leta 2011 sem začel z učenjem jahanja doma in počasi prevzel celotno šolo jahanja. Takrat sem še zaključeval srednjo šolo. Leta 2015 sem uspešno opravil izpit za inštruktorja jahanja pri Konjenski zvezi Slovenije. V vmesnem času pa smo znanje izboljševali tudi na Krumperku, ki je deloval v okviru BF Ljubljana. V času jahanja na Krumperku smo z nastopi v skupini nabrali veliko izkušenj. Ves ta čas sem aktivno učil tudi doma naše konje in jahače. Oblikovala se je tudi naša kvadrilja, s katero smo nastopali širom Slovenije.

Svoje znanje pa smo domači (Žiga, Žan in Urban) še nadgrajevali s treningi pri Dušanu Mezgecu, takratnem glavnem trenerju lipičkih jahačev, za kar smo mu še danes zelo hvaležni.

Zaradi uspeha kvadrilje se je doma oblikovalo več kvadrilj, ki so tudi mlajšim jahačem omogočile pridobivanje prvih izkušenj in kvalitetnejšega znanja. Pri nas nikoli niso bile pomembne tekme, pač pa sodelovanje v skupini, ki so ga jahači v kvadriljah lahko velikokrat trenirali. Jahanje v skupini je namreč veliko bolj zahtevno kot individualno jahanje (zrcalne slike, liki, ritem, usklajenost ...).

Posebej mi je v spominu ostal nastop v Lipici. Idejo za dresurno nalogo smo dobili na enem od YouTube posnetkov. Ker takrat trenerja Dušana nekaj časa ni bilo k nam, me je klical, če pridemo na nastop v Lipico. Ko sem mu predstavil našo idejo in to, da bomo v Lipici jahali s povsem novo in zelo zahtevno nalogo, me je konkretno ozmerjal, saj je bil prepričan, da je naloga prezahtevna za nas in bo zato slabo izpadla. Nalogo smo doma natrenirali skoraj miže. Jahali smo vsak v svojo smer, točno smo vedeli, kje je kdo, in nastop je bil velik uspeh. Ko smo se peljali s kamionom domov, me je Dušan klical in pohvalil nastop, kar je bilo zame poleg uspešnega nastopa največje zadovoljstvo in spomin za vedno. Tudi nastop na dolgih vajetih z Napijem v Lipici je marsikomu zaprl usta.

Vsi nastopi, ki jih je bilo kar nekaj po celotni Sloveniji s kvadriljami, na dolgih vajetih, PDD (Pas de deux), so nam dali prepoznavnost. Dokazali smo, da niso potrebni idealni pogoji, ampak trud, volja in zaupanje vase in v svoje jahače. Zgodb iz nastopov je nešteto. Vsak nastop je bil zase edinstven. En velik hvala vsem "mojim" jahačem, ki ste jahali v kvadriljah. Verjeli ste v mojo idejo, trenirali, dajali svoj čas, me prenašali, ko sem bil siten in živčen. Mi čistili škornje, opremo in poskrbeli, da je bil moj Napi vsakič najlepši med vsemi. Skupaj smo vse do korone pisali čudovite zgodbe. Korona pa je stvari obrnila malo na glavo. In spet rabim eno brco v rit, da se spravim nazaj k jahanju.

Ker je kovačeva kobilica zmeraj bosa, je tudi moja žena Nežka redko sedla v sedlo. Ko je, sva se ali nasmejala ali pa skregala. Iz izkušenj pa vam povem, da se morata smejati oba. Vsekakor je prebila en velik led, premagala strah in od prvih korakov v sedlu prišla tudi do parih terenov. Nekaj rahlih kapelj dežja je celo pospremlilo teren, na katerem sem se opogumil, a ne pokleknil. Rekla je JA, hočem jesti mrzlo božično večerjo zaradi obiska veterinarja, hočem biti sama s familijo za vselitveno zabavo, ker je zimska služba, želim čim krajši dopust na morju, ker kliče košnja/silaža, dneve preživeti naplanirane. Vse to se seveda trudim izpolnjevati vsak dan posebej. Upam, da bom ljubezen do konj, ki sem jo dobil od Jožeta (očija), znal prenesti naprej na Domna, Tilna in še nekoga, ki je v prihodu.

Ekipa šolskih konj 2025: Sirko, Simba, Lipe, Janka, Lipa, Napi.

Z Nežko sva tudi začela širiti našo ponudbo, pisati zgodbe z otroci ne le na urah jahanja, ampak tudi na taborih, delavnicah, praznovanjih rojstnih dni. Tabori in delavnice, ko preživimo skupaj cel teden, so res nekaj posebnega. Zgodnje jutranje vstajanje in pozni odhodi v posteljo, nove izkušnje, znanje in vpogled v življenje na kmetiji s konji so tisto, kar otroke vedno znova navduši. Veliko staršev reče ... se ti vidi, da si bil v Hrašah ... ja, seveda tudi kakšne lumparije jih moramo naučiti.

Hvala tudi Jožetu in Heleni za vsa odrekovanja in pogum tekom celotne poti, da sta kmetijo pripeljala tako daleč. Hvala tudi zato, ker nas učita, kako spuščati, prepuščati in še vedno biti ob strani vsakič, ko je gužva. Hvala Nežki, ker je razumevajoča pri mojem "poslanstvu", mi stoji ob strani in po svojih močeh pomaga pri stvareh, ki so manj vidne (papirji, razpisi ...). Hvala vsem, ki na kakršenkoli način pomagata pisati našo skupno zgodbo. Hvala vam za vso pomoč, ki nam jo nudite. Kmetijata smo mi vsi.

PROJEKTI, PROJEKTI, PROJEKTI

Nežka Janhar

Najina pot z Žanom se je začela prepletati prvič na oratoriju, ko je bil Žan še otrok. In ja, najini interesi bi težko bili bolj različni. Žan: delo, kmetija in konji, jaz: ples, glasba, oratorij, narava. Morda bi kdo pričakoval, a name vsi ti konji niso nikoli naredili pravega vtisa. Nekako sem se jih bala. Ravno obratno kot pri Žanu – bala se ga nisem, naredil pa je velik vtis name. Ujela sva se. Predvsem sva bila dobra ekipa – kar sva se dogovorila, je bilo narejeno, idej ni nikoli zmanjkalo in skupne ure so tekle prehitro, dnevi oratorija pa so bili prekratki. Naša druženja so se nadaljevala še prihodnje leto in potem vedno večkrat tudi med letom, med prazniki, počitnicami. In počasi se je spletlo, postala sva par.

Urejeno igrišče 2023.

Obisk otrok iz vrtca.

Prvi projekt je bila razširitev ideje konjeniških sobot, ki jih je imel, v tabore, kjer smo od jutra do večera vsi živeli z otroki, ki so prišli. Prva leta je to zahtevalo tedenske predpriprave, načrtovanje. Dandanes pa je ekipa že utečena, kar nam izvedbo precej olajša. Sprva še sama nisem imela ideje, kaj jim bomo pokazali, saj nisem živela na kmetiji. Helena je kuhala, Jože pomagal v štali, Žiga pri kakšnih aktivnostih, ostali program sva izpeljala sama. Ker je bilo zanimanja vsako leto več, smo oblikovali še programe za mlajše otroke in takrat so se nama pridružile tudi Špela, Neja in Nika. Bilo je naporno, a ostali so čudoviti spomini in čudovite punce, ki so vzljubile tak način dela.

Mihala, Tajda, Zala, Hana, Maša, Lara in Maruša so tako zrasle ob tem, da sem jim z velikim veseljem prepustila vodenje poletnih aktivnosti. Pa ne le pri delu z otroki, tudi v maneži so bile zanesljive, natančne in skrbne učiteljice. Številne rojstne dni smo praznovali skupaj, se pripravljali na nastope in vedno sem bila tisti "support" od daleč – glasba, čaj, pecivo, obleke, transport. V vmesnem času sem nekaj "kilometrino" nabrala tudi na KS Smlednik, zato sem se želela tudi pri Janharjih, kjer sem bila takrat že doma, preizkusiti z EU projektom. Vedela sem, da lahko tako mnogo več doprinesem, kot pa da v štali ob kidanju boksa. Tako smo prijaviteli prvi LAS projekt Moj očka ima konjička dva. Prišla je korona, prišel je

Domen in bilo je zelo pestro, a rezultate – otroško igrišče, izobraževalne table, video, uporabno spletno stran – imamo še danes in res sem vesela, da s(m)o imeli toliko zaupanja in poguma, da smo skupaj to izpeljali.

Če bi sešteli, koliko otrok v šolskih in vrtčevskih skupinah nas je obiskalo v tem času, bi številka gotovo presegla 1000. Na rojstnih dnevih prav tako. Tudi na taborih in delavnicah smo veseli, ko vidimo iste obraze skozi več let in opazujemo njihov napredek pri jahanju. Žan ima sedaj tudi že uveljavljeno mesto za izvajanje prakse, predvsem pri dijakih BC Naklo. Projekti pa so sedaj nekaj, česar se pogumneje lotevamo.

Projekti žal niso vedno podprti s pridobljenimi sredstvi, so pa tako in drugače potrebni za kmetijo. Pri tem sta vedno v veliko podporo tudi Žiga in Urban ter vsi trije Bregovi: Lovro, Andraž in Ambrož. Ne glede na to, česa se Žan in Jože lotita, sigurno pride pomoč in treba je hrano, pijačo, sadje, pecivo za pridne delavce. Tega, da rabiš dve skrinji in vsaj en obrok na zalogi za večjo ekipo, me je naučila Helena. Tašča in babica, da si želiš take.

In največ od vsega je vredno to, da mi/nam bosta Jože in Helena vedno vzor tega, da spuščata, puščata Žanu odprto pot pri realizaciji vseh njegovih idej. Ko sem spoznala Žana, je bil še mulc, pa je Jože vseeno

pustil, da razporeja in vodi celo šolo jahanja. Danes mu prepušča tudi največje odločitve glede večjih posegov/nakupov doma. In tako kot prej me nikoli pri Žanu ni strah, da bi bil pri odločitvah preveč predrzen. Tudi jaz sem premagala strah do konj in otrokom z vso samozavestjo razlagam o njih, a na pašnik še vedno najraje peljem Bineta in Oskarja. Še sreča, da sta Domen in Tilen pogum dobila po Žanu.

Domen in Tilen ob kidanju Napijevega boksa.

VEDNO SEM ŠEL Z VESELJEM POMAGAT

Andraž Janhar

ČUFTI

Poleti smo hodili v Hraše na počitnice. Običajno je med tednom kosilo kuhala naša mama Mici – za nas Mama s Hraš. Spomnim se, da so bili enkrat za kosilo čufti. V resnici so bili to čevapčiči v omaki, ampak tega nisem vedel. Ker sem bil trmast, jih nisem hotel niti poskusiti, čeprav so vsi za mizo govorili, kako so dobri. Proti koncu kosila pa je lakota premagala trmo in sem se le opogumil naložiti na krožnik čisto malo čuftov. Imeli so prav – bili so res dobri. Bil sem kar malo užaljen, ker so se mi smejali, ko sem rekel, da bi zdaj pa jaz jedel čufte, mama pa je samo hudomušno odvrnila: »Ja, zdaj jih pa ni več.«

Naslednjič, ko so bili za kosilo čufti, mislim, da sem prvi naložil. Kdor je bil takrat za mizo, se te prigode dobro spomni, danes pa se ji vsi skupaj nasmejimo.

POLICAJI

Z bratranci iz Hraš smo se zelo veliko družili, ker sta očeta Joža in Marko brata, matere Marta in Helena pa sestri. Tako smo pogosto hodili pomagat v Hraše, kadar je bila mrva – sploh dokler niso imeli toliko strojev. Vedno sem šel z veseljem spravljat mrvo. Najprej sem bolj opazoval in bil v napoto kot pa pomagal. Kasneje pa so mi dali vile, da sem pomagal »zmetvat«.

Ko so se delale bale, male kocke, je po navadi kateri od bratrancev vozil traktor s prikolico, na kateri smo bili ostali, ki smo zlagali bale. Vedno smo se veliko hecali in smejali. Bale pa smo zlagali čim višje – to se nam je zdelo strašno zabavno. Verjetno se je staršem zdelo malo manj, ker so samo čakali, da bo kdo padel in ga bo treba kam peljat. Pa k sreči ni nikoli nobeden. Nam take skrbi takrat niso delale preglavic. Bolj nam je bilo pomembno, kako visoko bomo zložili bale, staršem pa, da se na poti do doma ne bodo prevrnile. Verjetno obstaja kakšna slika.

Spomnim se, ko sem enkrat jaz peljal bale z Merlotom in »gumiradelnom« po poljski poti s travnika pri lipi. Videl sem, da gre nasproti avto. Bližje kot je prihajal, bolj mi je bilo jasno, da je policijski. Vedel sem, da so bale na vozu naložene kar visoko in široko. Ker pa voz ni bil najbolj stabilen, nisem smel zapeljati s poti. Tako sta se morala na travnik umakniti policista z avtom. Ko smo se srečali, sem si malo oddahnil, ker takrat še

nisem imel izpita. Precej bolj pa so si oddahnili Joža, Helena, Marko in Marta, ki so to spremljali z dvorišča kmetije.

SKULPTURE

Pri enem predmetu na faksu smo morali narediti umetniški izdelek. Odločil sem se, da bom z dleti rezbaril trideset centimetrski kip konja na zadnjih nogah. Dostikrat sem se z napol izdelanim kipom zapeljal v Hraše. Tam sem predvsem Joža prosil za mnenje in nasvete. Joža je vedno povedal po resnici – vsaj mislim, da je. Ni samo pohvalil, ampak je dajal konstruktivne kritike, kar je za napredek precej bolj pomembno. Joža me je potem tudi »potisnil« v rezbarjenje z motorno žago. Želel je, da zanj naredim večjo skulpturo konja na zadnjih nogah. Čeprav sem prej z motorco delal mogoče dvakrat, vsega skupaj eno uro, je nekako vedel, da mi bo to šlo. Rekel sem mu, da motorke nimam, pa je samo odvrnil, da mi jo bo kupil, če je to problem. Nisem dovolil, da mi jo kupi, mi je pa posodil svojo. Imel je precej debel hrastov hlood, iz katerega sem začel

izdelovati svojo prvo skulpturo z motorno žago. Potem mi je pomagal z nasveti, kako ravnati z motorco, in spet s konstruktivnimi kritikami glede skulpture. Konj je nekako uspel in zdaj stoji na verandi.

Sprva je bilo to hobi, potem pa je preraslo tudi v posel – kar pa ne bi bilo možno, če mi ne bi Janharji v »Planini« odstopili nekaj prostora, kjer lahko ustvarjam svoje projekte.

*Andraž Janhar
ob izdelavi skulptur.*

SPOMINI NA POČITNICE V HRAŠAH

Lovro Janhar

V Hraše smo hodili vsako nedeljo na obisk, zato smo se zelo dobro razumeli. Z bratranci smo skupaj preživeli večino počitnic. Mogoče sem eden redkih, ki ni hodil na domačijo zaradi konj, ampak zaradi družbe, s konji pa sem imel največ stika med kidanjem boksov.

V mlajših letih smo se veliko skupaj igrali in seveda kdaj tudi kaj ušpičili, da smo si popestrili počitnice. Ena izmed takih dogodivščin je bila, ko smo v Planini predelovali bokse in bi jaz moral domov, ker pa mi to ni bilo všeč, sva se z Žanom odločila, da se skrijeva, da mi ne bo treba domov. Najprej sva bila zaprta v enem boksu in naredila luknjo ter stekla iz Planine na domačijo, kjer je bila sedanja takrat še nedokončana Žanova hiša, kamor sva se skrila. Ostali so naju iskali par ur in se jim ni zdelo tako zelo zabavno, kakor se je to zdelo nama. Seveda sva bila za to tudi primerno kaznovana in si je bilo vse skupaj zato tudi lažje zapomniti.

Lovro Janhar ob zlaganju bal.

KAKO NASTANEJO KOCKE IN MATEMATIKA ZA TA HITRE

Lovro Bogataj

Predstavljam si: bliža se konec junija, dvorišče. Na njem se igrajo otroci, sliši se, kako se podijo z avtomobilčki in traktorji. Začele so se jim počitnice. Prihaja prvi val poletne vročine, dnevi so neopazno postali daljši in sonce vsak dan bolj žge. Na rastju se že vidijo prve posledice pomanjkanja dežja.

Človek bi mislil, da se takrat ljudje zavlečejo v senco, v hlad. Delo opravijo zjutraj, ko je še prijetno, nato pa si privoščijo hladno pivo, sladoled po kosilu ali počitek v notranjosti nekoliko hladnejše hiše.

Vendar ne pri Janharjevih. Na kmetiji Janhar ni prav nič mirno. Poleg vsakodnevnega kidanja, šole jahanja in neskončnih manjših projektov poteka vraževerno spremljanje vremena. Natančneje: iskanje nekajdnevnega časovnega okna brez kapljice dežja. O vremenski napovedi teče vročekrvna debata vsak dan — pred, po in včasih celo med kosilom. Koliko lahko pokosimo naenkrat, kdo bo kosil, kje bomo najprej kosili. Najpomembnejše vprašanje je: kdaj začeti? In ravno tu se krešejo najbolj različna mnenja. Ta so v veliki meri odvisna od napovedi, ki jo prikazuje telefon — pa čeprav je v večini primerov vremenska napoved odvisna od znamke telefona.

Ko pade odločitev, se pokosi prav vse, kar je ocenjeno, da se bo uspelo posušiti — vse dokler ne zmanjka travnikov. Ampak to še ni vse.

Kar nekaj časa je potrebnega za usklajevanje in organiziranje vseh, ki pri končnem izdelku sodelujejo. Ko je košnja končana in trava nekajkrat obrnjena, pridejo na račun še vsi, ki so vključeni v bolj fizični del priprave bal. Spet se spomnimo na vroče poletne popoldneve, ko sonce do dobra razgreje vso okolico. Tam nekje ob 14. uri se iz dvorišča kmetije Janhar na za tisti dan določeno delovišče odpravi peščica pomagačev. Večinoma so to domači — kmetija ima to srečo, da kreplkih rok ne manjka — nekaj pomagačev pa se nabere iz vseh vetrov. Povabljeni so vsi, ki se radi igrajo s kockami in traktorji. Tako enih kot drugih ta dan ne primanjkuje.

Da v prijetni klimi na njivi ne izpuhti preveč poguma in moči pomagačev, skrbijo gospodinje in kuharice družine Janhar. Založijo jih s pijačo, pripravijo okrepčilo in jih pričakajo odprtih rok, ko se s travnika z »nežno poletno sapico« vrnejo nazaj.

Kako vse to izgleda, si še vedno težko predstavlja vsak, ki tega ni videl v živo. Število kock se meri v stotinah, porabljene tekočine v hektolitrih (če štejemo Fruc in nafto), pridnih rok v neskončnosti, hvaležnosti ni konca — prav tako ne peciva, pijače in pripovedovanja prigod po končanem delu.

Za bolj analitične, ki se jim ne da toliko brati:

Povprečno narejenih: 500 – 1200 kock

- Teža kocke: 20 kg
- Kocke zložene v: 6–8 nadstropij
- Preprijemi kocke med spraviplom: 4–5
- Preprijemi kocke med uporabo/futranjem: 2–3
- Minimalno: $500 \times 20 \text{ kg} \times 6 = 60.000 \text{ kg}$
- Maksimalno: $1200 \times 20 \text{ kg} \times 8 = 192.000 \text{ kg}$

Pa naj še kdo reče, da se da vse narediti sam. Na kmetiji Janhar vedo, kaj pomeni delati skupaj.

Pospravljanje bal 2025.

KOŠNJA IN STROJI SO ZA FANTE NAJBOLJ ZANIMIVI

MOJ NAJLJUBŠI SPOMIN,

Moj naj ljubši spomin na kmetijo Janhar je, da so smerajo pripravi in naredijo zdravem kadar lahko. Pomagajo tudi pri učenju: Pripravljeni so vse izpuščati iz rok, če je potrebno. Zanimajo veliko več kot vsi drugi. Zanimajo se za dobro tisto. Danen na ma zelo dobro koristi travo. Zanimajo mi moji dobre lastnosti. Zanimajo tudi za zelo dolge učitelje jaharja. Mere jaharja ne sanimo opok vsemu sem vse jaharja. Zanimajo veliko zanimivih strojev. Pri njih dela nikoli ne sanjajo. Zanimajo mi veliko vseh za nagovor. Ar vsemu si jaharja vranijo sport dan za počitek. Med noletjen smo bili veliko pripravi. Večina časa se igrajo z Danen in vseh vseh na tudi z Janon in Keti. Poslej ni je vseh bo ne kdo vsemu na traktor. Večina mi celo dovolijo do heljen kotnega izmed strojev. Velikokrat smo vseh vseh vseh kotnega kotnega vseh vseh. Danen je tudi velik ljubitelj vseh. Laki je inl cel vseh vseh leto vseh je inl bogaralka opok je vseh. Arak sa balilice je dobro vseh se niso vseh in vseh. No bo mo vsemu vseh jaharja moji jih vseh vseh je vseh opok moji tudi dva vseh. Zanimajo kmetija Janhar je moja najljubša kmetija.

Velič Bršan.

KOLESARSKI PODVIGI NAŠEGA JOŽA

Milena Zupančič

Moji spomini na Joža nimajo zveze z jahanjem, ampak s tem, kako sta z Marjanom daljnega leta 1983 prišla z navadnim kolesom na obisk v Žužemberk. Spotoma sta se ustavila še pri Marjanovem staremu atu v Ponovi vasi pri Grosupljem. Bi rekla, da sta v to smer naredila približno 100 km, za nazaj pa malo manj. Takrat sta tudi prvič okusila moč »šmarnce« – našega suhokranjskega vina. Zame so ti trenutki nepozabni.

POROČNI DAN

Nevenka Bogataj

Kako pisati o kmetiji, ki po definiciji Slovarja slovenskega knjižnega jezika pomeni tudi zemljo in hišo? Sama si pod pojmom »kmetija« predstavljam tudi ljudi, vaš oreh s klopco pod njim ter čas – mnogo časa, napolnjenega z vsem mogočim. Vsaj nekaj nedavnih desetletij je veljalo, da je kmete potrebno prezirati, ker so manjvredni; odvzeta sta jim bila zemlja in ponos, tudi možnosti razvoja, seveda. Vladajočim je bilo v interesu, da se njihova neodvisnost zradira, imetje pa razdeli. Tudi kmetijo Janhar je oplazilo, a očitno se je nekako izvila iz primeža in ostala – takšna, kot jo poznamo danes.

Utrinek, ki mi ob kmetiji Janhar prvi pride na misel, je poročni dan Žana in Nežke. Da se bo mladi par vozil na kočiji, je bilo nekako pričakovati, in zaupala sem, da bo prima. Sedla sva na enega od vozov, čeprav sem imela pred tem kar nekaj zadržkov. Še zlasti ne bi sedela v kočiji javno ali v ospredju sprevoda, ki je nastajal. Mož se je le smejal, nič ni rekel, podajal mi je roko. Vztrajanju, da to sodi k poroki, se ni bilo mogoče upirati. Stisnila sem zobe, splezala, se usedla na klopco in se vdala v usodo – če moram, naj pač bo.

Povorka je krenila. Nisem se ozirala, le travnike sem opazila in lepo vreme; spredaj kopitljanje z mladim parom, ki je žel pozornost ... v ozadju pa urejanje preostalih v sprevod. Radovedno sem obrnila glavo – in to je točka, zaradi katere pišem o kmetiji Janhar ravno ta utrinek. Trenutek se je namreč ustavil, verjetno mi je brada padla prav na tla. Eeeej, kok folka! Kaj je to? Od kod ta folk? Ne mi reči, da so vsi ti ljudje

NAJLJUBŠI SPOMINI S KMETIJE JANHAR

Skopaj vsi moji najljubši spomini na kmetijo Janhar vključujejo stroje, razen tistih, ko kam gredo ali se kje srečamo. Rad potegam pri o pravih in pri pravi pripremo čkov. Spomin se, ko sem šel prvič z Žanom kositi. Takrat so imeli bočno in sprednjo kosilnico (zdaj imajo metalico s traktor in sprednjo kosilnico): šla sva z ta velikim MB traktor v nek gozd v Vodicah. Ko sva do konca pokosila sva ugotovila, da je počila ročka ki drži roko da se plete. Prišel je Žiga in pripeljal nekaj orodja in ene delce. Nekako nam je uspelo, da je kosilnica (zdaj) stala pri miru. Nene je Žiga peljal domov, Žan pa je šel še nekaj pokositi. Spomin se tudi, ko smo šli z Žanom nazaj kositi (jaz in Ožbej). Šli smo s Hollandom in novini kosilnicami. Kosili smo nek 5ha travnik pri avtocesti v Vodicah. Ko smo pokosili tega, smo šli pokositi še dva manjša. Ves čas nam je sledila storklja. Kmetija Janhar mi je res všeč, ker imam veliko lepih spominkov z hiše.

Ambrož B.

na konjih in v avtih svatje?! Do kam sega ta kolona? Konca ni bilo videti. Kaj delam tu vmes jaz? Majhna in lepa družina smo, in čeprav se lepo razumemo z vsemi, ne vem, da bi bilo tu toliko ljudi! ... Od kod ves ta folk? A Janharji imajo toliko prijateljev? Ali gre le za firbce? Ne more biti, da so tuji firbci, ker pozdravljajo in mahajo ... eeeh, to bo: mahajo Jožu in Heleni, Žanu, Žigi in Urbanu ...

Pozabila sem, da se vozim, in se prepustila občutku, ki je bil nov, lep in nenavaden. Kot da sem v vrtincu, na katerega nimam vpliva in ne vem, kam me nese. Kjer sem se rodila in rastle jaz, ni bilo tako – nepripravljena sem se znašla med kopitljatimi lipicanci, ki so zavzeli cesto od Valburge skoraj do Pirana, in razmišljanji, ali gre za ostanek preteklosti ali morda tisto, kar sva si midva nekoč želela in se zdaj v obliki poroke najine hčerke pač dogaja tu in zdaj.

Kmetijo Janhar torej povežem z množico ljudi, ki so z njo povezani in so ji naklonjeni. Naj tako ostane tudi vnaprej ... saj je to tisto »nekaj več«, kar me je tedaj objelo, obdaja mojo deklico, zeta in vnuke še danes ter po njih prehaja tudi v prihodnost kot nekaj lepega in najlepšega.

JANHARJI

Blaž Bogataj

Kaj v skupnosti predstavlja Kmetija Janhar, si nisem in si verjetno še vedno ne predstavljam.

Utrinek, ki nama je obema z ženo vzel sapo, je bila povorka ob poroki Janharjevega Žana in najine Nežke. Vsa presenečena so naju po koncu slovesnosti v smledniški cerkvi, kjer se je med poročnim obredom zlilo nebo in smo iz cerkve prišli v s soncem obsijano soboto, posadili na eno od kočij, ki so v sprevedu krenile od smledniške cerkve proti Sv. Jakobu v Hrašah. Če izpustim vsa neprijetna občutja in občutek nerodnosti, ker se s kočijo še nisem peljal, sem na prehodu iz domače Valburge v Nežkino novo »domačo« vas ob pogledu na povorko, ki se je na čelu s konjsko vprego in kočijo z mladoporočencema pričela spuščati proti »Šternovi domačiji«, preprosto obnemel. Tak poročni spreved sem morda videl le še v južnih krajih in jih občasno srečaš na poti na morje. Preprosto sva oba z ženo obnemela.

Kot sem zapisal na začetku: skupnost, ki jo z vso skrbnostjo negujejo

Janharji in vanjo nesebično prispevajo ogromen vložek, je neprecenljiva popotnica na poti skozi življenje, ki nam je podarjena. Brez njih ne bi bilo marsikaterega dogodka, prireditve, srečanja, 500 ljudi na dnevu odprtih vrat Kmetije Janhar in da ne naštevam še naprej.

Zelo sva jim hvaležna, da z enakim razdajanjem, kot ga je od njih deležna skupnost, sprejemajo tudi najino Nežko, in neskončno sva vesela vnukov, ki jih z veseljem posodijo tudi nama.

»JANHARJEVI« STE FEJST LJUDJE

Zupančičevi

Pri vas je vedno prijetno; vzamete si čas za klepet, predvsem pa vedno znate priskočiti na pomoč – tako osebno kot celotni (širši) vaški oziroma občinski skupnosti.

Spomini na vas segajo kar nekaj desetletij nazaj. Najprej smo vezi prepletali kot sosedje. Mama Albina, ata Dolfe in Marjan so bili vedno

Oskar, Ožbej, Žana in Katarina s ponijem Oskarjem.

dobrodošli na vaši domačiji ter deležni vaše pozornosti in pomoči. Jože in Marjan sta bila prijatelja že iz mladosti, večkrat pa se prikrade na misel podvig, ko sta se s kolesi odpravila na obisk k Mileni v Žužemberk.

Velikokrat so se naše poti – in se še vedno – prepletale tudi poslovno. Najlepše je, ko veš, da se na nekoga lahko vedno zanesesh. Zadnje desetletje in pol pa so spomini predvsem povezani

z obiski naših otrok pri vaših konjičkih ... in najde se kar nekaj foto-spominov na te trenutke.

S hvaležnostjo se spominjamo dni, ki si jih je Marjan v svoji bolezni krajšal, ko je z vozičkom prihajal do vas. Hvala vam za vse – naj vam bo vaš trud poplačan z vsem dobrim.

PRI JANHAR NAM JE NAJBOLJ VŠEČ, DA:

Družina Brešan

- Znajo držati skupaj, skupaj delati in da se tako dobro razumejo med sabo
- so vedno dobre volje in za hec
- vedno, vedno pripravljeni pomagati, poslušati, poskrbeti
- so kmetija odprtih vrat – ljudi sprejemajo odprtih rok, poznajo vse na vseh koncih in vsi jih poznajo kot poštene in delovne
- pri njih se vedno kaj dogaja, nikoli ni dolgčas (Ožbej)
- me vedno povabijo na jahanje, na tabor, na obisk (Betka)
- imajo tako dobre jahalne učiteljice in učitelje (Betka)
- Nežka in Helena pečeta najboljša peciva
- me Žan vzame zraven na traktor in ga še jaz lahko malo vozim (Ambrož)
- sta Domen in Tilen najboljša bratranca in nečaka!

Ambrož Brešan v Hollandu.

KO PRIDEJO NOVI SOSEDJE

Uršiči

V letu 2024 je naša družina v Hrašah pričela z gradnjo doma. Ena izmed večjih skrbi je bila, kako nas bodo sprejeli domačini, a se je hitro izkazalo, da je bil ta strah povsem odveč. Vsi sosede, med njimi tudi Janharji, so nas prijazno sprejeli — vedno pripravljeni pomagati, svetovati ali priskočiti na pomoč, ko je to najbolj potrebno.

Z Nežko, Žanom in drugimi smo stkali pristne, prijateljske vezi, še posebej pa nas veseli, da se tudi naši otroci med seboj tako lepo razumejo. Naša dva sta šla celo korak dlje — kmetija Janhar se redno pojavlja v njihovih igrah, risbah in načrtih; na zemljevidih jo vedno natančno označita, iz kock pa jo sestavljata z večjim navdušenjem kot lastno hišo. Pogosto slišimo vprašanje: »Kdaj gremo spet k Domnu in tamalemu Tilnu?«

Iskreno se veselimo še mnogih let v prijetni sosedski družbi — in ob tej priložnosti naj dodamo še to: res smo vam hvaležni za vsako pomoč, še posebej takrat, ko Makita odpove in je treba poseči po orodju Milwaukee.

Fantovska ekipa: Ažbe, Tilen, Domen, Tilen, Maks in Jaka.

POMEN KMETIJE

KMETIJA KOT DEL LOKALNE SKUPNOSTI

V svojem najlepšem izrazu jahač in konj nista združena z uzdo, temveč v zaupanju.

*Drug na drugega se popolnoma zanašata.
Vsak je predan varuh dobrega počutja drugega.
/Neznani avtor/*

Dragi prijatelji,
dragi Šternovi domači,

kadar pomislim na vas, ne morem mimo vašega domačega dvorišča — enega redkih prostorov, ki celo naključnemu mimoidočemu vedno daje občutek, da je tam dobrodošel. Koliko prijetnih večerov ste vi, obiskovalci centra in vaščani, presedeli pod in okrog oreha, veste le vi.

A vsakdo, ki se je pri vas le ustavil, je s seboj odnesel nekaj, kar je dandanes redkost. Vse večja redkost. Odšel je z zavedanjem, da smo le skupaj skupnost.

Pogumna odločitev pred tremi desetletji je bogato obrodila. Razširjena družina je povezano gradila dom in domačijo, hkrati pa prav skozi to predanost močno vplivala tudi na vse nas.

Le malo je takšnih sredin — verjetno jih je največ prav v Hrašah — kjer je še živo zavedanje, da človek sam ne more veliko, skupaj

Oreh na dvorišču je poleti dragocena senca.

z drugimi pa zmore vse. V času, ki s tako ihto povečuje le posameznika, ste zdravilna protiutež. Jahalni center ni nikoli bil le prostor vašega dela, temveč vedno tudi živahno srečevališče. Prav zato in zaradi optimizma ter nalezljive dobre volje vam je uspelo do današnjih dni ustvariti in obdržati tudi življenje na vasi. Skozi delo Turističnega društva, ki je neločljivo povezano z vašim jahalnim centrom, ste vasi dajali tempo in utrip.

Ob praznovanju vam gre poleg čestitk predvsem velik hvala. Hvala, ki pa naj ne odmeva le kot zahvala za opravljeno, temveč kot iskrena želja, da to naravnost, to predanost negujete še naprej.

Zaradi takšnih, kot ste vi, je tu pri nas tako zelo lepo živeti.

Uvodno misel iz konjenišтва zlahka prenesemo v naša življenja, v življenje skupnosti — kadar si zaupamo in vemo, da se lahko zanesemo drug na drugega — mar obstaja še kaj več?

*Nejc Smole,
vaščan,*

župan Občine Medvode

REKLO “TURIZEM SMO LJUDJE” ZAGOTOVO URESNIČUJE DRUŽINA JANHAR

Joži Kumer in TD Hraše

Lepo urejena domačija, otroško igrišče, cvetje vse naokrog, predvsem pa prijazen pozdrav in dobrodošlica pričakajo prav vsakega, ki se znajde na njihovem dvorišču, pa naj bo domačin, ljubitelj jahanja ali pa naključni obiskovalec.

Prvi je idejo o turizmu v Hrašah posvojil Jože že pred skoraj štiridesetimi leti, ko njihovih hlevov še niso napolnjevali ponosni lipicanci. Bil je eden glavnih pobudnikov in ustanovni član Turističnega društva Hraše, ki je luč sveta ugledalo leta 1989.

Seveda je vsa leta aktiven član, društvu pa se je pridružila tudi vsa njegova družina.

Prvič sta naše društvo in kmetija Janhar združila moči pred več kot dvajsetimi leti pri skupni izpeljavi prireditve Blagoslov konj, ki še vedno

Nastop Bande citrarske v organizaciji TD Hraše v jahalnici Jahalnega centra.

živi in vsako leto na dan svetega Štefana pri cerkvi svetega Jakoba združi lastnike in ljubitelje konj od blizu in daleč.

Ker imamo vsi radi tradicijo in cenimo našo kulturno dediščino, smo oživili tradicijo kresovanja. In tako vsako leto na kresni večer na travniku ob bajerju, ki ga prijazno odstopijo Janharjevi, zagori kres.

Skupaj smo se lotevali tudi drugih projektov. Koliko ponedeljkovih večerov smo leta 2011 preživeli v njihovi klubski sobi in načrtovali projekta Evropsko prvenstvo pasemskih vlečnih psov, in kakšen zajeten kup soglasij lastnikov zemljišč je takrat zbral Jože. Dogodek je takrat povezal več kot 200 prostovoljcev iz vse Krajevne skupnosti Smlednik, organizacija pa je navdušila tekmovalce iz cele Evrope.

Psi so nas tako očarali, da smo nato kar deset let organizirali mednarodno tekmovanje vlečnih psov, ki ga je zopet prijazno gostila Kmetija Janhar. In če skupaj zavihamo rokave, tudi skupaj praznujemo. Tako smo se leta 2019 skupaj veselili 30-letnice Turističnega društva Hraše in 25-letnice kmetije Janhar. Kje drugje kot na njihovem dvorišču.

Upamo, da se bodo naše poti še naprej tako tesno prepletale in puščale sledi, ki bodo našo skupnost, ki jo imamo vsi tako radi, bogatile in delale boljšo. Da bomo vsi skupaj še naprej ponosni na svoj domači kraj.

KMETIJA JANHAR – DOM PREDANOSTI LIPICANCEM

Klemen Turk, Združenje rejcev lipicancev Slovenije

Kmetija Janhar je eden najvidnejših primerov predanosti in ljubezni do lipicanca. Njeni člani so že vrsto let močno vpeti v dejavnosti Združenja rejcev lipicanca Slovenije (ZRLS), kjer aktivno sodelujejo pri razvoju, ohranjanju in promociji pasme lipicanec, enega najbolj prepoznavnih simbolov slovenske kulturne identitete. Njihov prispevek k skupnosti je toliko bolj dragocen, ker izhaja iz iskrenega osebnega interesa, večletnih izkušenj in strokovnega znanja, ki ga člani kmetije neprestano nadgrajujejo.

Zgodba kmetije na področju reje lipicancev se je začela leta 2003, ko so se odločili, da bodo prav lipicanci postali osrednji del njihove konjerejske usmeritve. V teh dveh desetletjih so izoblikovali kakovostno rejo. Danes lipicanci na Kmetiji Janhar predstavljajo rezultat usklajenega dela, predanosti in trajnega spoštovanja tradicije, ki jo ta pasma nosi v sebi.

Pomembno vlogo ima na kmetiji tudi šola jahanja na lipicancih, kjer se obiskovalci vseh starosti lahko seznanijo z eleganco, umirjenostjo in inteligenco teh konj. Jahanje pri Janharjevih ni zgolj učenje tehničnih veščin, temveč predvsem oblikovanje harmoničnega odnosa med jezdecem in konjem. Poudarjajo mehko, spoštljivo komunikacijo in razumevanje psihologije konja, kar obiskovalcem omogoča celostno izkušnjo dela z živaljo.

Poseben poudarek namenjajo prenosu znanja na bodoče rodove. Mladi, ki prihajajo na kmetijo, spoznavajo konjerejo kot način življenja, ki zahteva odgovornost, delavnost in potrpežljivost, obenem pa prinaša izjemno zadovoljstvo. S pomočjo praktičnega dela, razlag in zglednega odnosa do konj Janharjevi mlajšim generacijam odpirajo vrata v svet tradicije, ki jo je treba ne le ohraniti, temveč tudi spoštovati in negovati. Lipicanci z njihove kmetije so tudi redno prisotni na različnih prireditvah, kjer navdušujejo s svojo eleganco, mirnostjo in plemenitim značajem. S tem pomembno prispevajo k prepoznavnosti pasme in širjenju zavesti o njeni kulturni in zgodovinski vrednosti.

Janharjevi pa ne sodelujejo zgolj kot nastopajoči – z veseljem in ponosom gostijo tudi različne dogodke ZRLS na svoji kmetiji, kjer lahko obiskovalci neposredno doživijo vzdušje prave slovenske konjerejske

Vzrejni pregled lipicancev, doseženo 3. mesto 2024.

tradicije. S sodelovanjem, odprtostjo in gostoljubnostjo ustvarjajo prostor, v katerem se rejci lahko povezujejo, izmenjujejo znanje in predstavljajo svoje dosežke.

Njihova predanost lipicanski dediščini je bila prepoznana tudi širše. Kmetija Janhar je aktivno sodelovala pri projektu vpisa tradicionalne reje lipicancev na Unescov seznam nesnovne kulturne dediščine, kar predstavlja izjemno priznanje za celotno skupnost rejcev. S tem so prispevali k mednarodnemu prepoznavanju lipicanca kot globalno pomembne dediščine, ki presega državne meje in povezuje generacije ljubiteljev te pasme po vsem svetu.

Kmetija Janhar tako danes ni zgolj kmetija, temveč zgled odgovornega dela, spoštovanja tradicije in predanosti konjem. Njihova zgodba dokazuje, da je mogoče tradicijo živeti na sodoben način – z odprtostjo, strokovnostjo in željo, da se znanje in ljubezen do lipicanca prenašata naprej. Obisk njihove kmetije je vedno prijetna izkušnja, polna topline, pristnega podeželskega vzdušja in občutka, da je lipicanska dediščina pri njih v najboljših rokah.

NAGRADE, KI SMO JIH PREJELI

PLAKETA OBČINE MEDVODE 2017

Jahalni center Kmetija Janhar je prejel plaketo Občine Medvode za dolgoletno izjemno uspešno delo na področju konjereje, športa in turizma ter za prispevek k promociji občine Medvode.

Prevzem nagrade Občine Medvode.

Iz obrazložitve:

Jahalni center Kmetija Janhar se je v obdobju več kot dvajsetih let razvijal iz manjše kmetije v center, kot ga poznamo danes. Na kmetiji živijo tri generacije: stari starši in sedanji lastnik kmetije Jože Janhar s svojo družino. Ukvarjajo se z vzrejo lipicancev, slovenske avtohtone pasme. Na kmetiji živi štirideset konj — polovica konj je njihova, druge imajo v oskrbi. V svetu lipicancev so zelo znani tudi zunaj naših krajev, saj aktivno sodelujejo v Združenju rejcev lipicanca Slovenije. Na kmetiji

vodijo šolo jahanja. Z veseljem nastopajo na dogodkih v Lipici in drugod, kamor jih povabijo.

S konji sodelujejo na številnih lokalnih prireditvah: prevoz dedka Mraza v občini Medvode, prevoz sv. Miklavža v občini Vodice, odprtja in dogodki Krajevne skupnosti Smlednik ter drugih lokalnih društev. Domači ne delajo le doma, ampak dejavno sodelujejo tudi v Turističnem društvu Hraše in Prostovoljnem gasilskem društvu Smlednik. Janharjevi s svojo infrastrukturo in mehanizacijo priskočijo na pomoč vedno, kadar je treba — tako pri manjših kot večjih projektih.

Vsako leto pomagajo pri postavitvi novoletne jelke na križišču v Smledniku. Že dalj časa aktivno sodelujejo z društvom Žverca, ki pri njih hrani ograje za žabe. V času pobiranja žab ustrezljivo dajo prostor številnim prostovoljcem, ki pri njih parkirajo in jih pravilno usmerjajo. Od leta 2013 naprej vsako leto v aprilu na svojem dvorišču gostijo Memorial Henrika Sečnika — tekmovanje pasjih vpreg, ki ga organizira TD Hraše v sodelovanju z Društvom športnih psov Slovenije. V letu 2015 so aktivno sodelovali pri postavitvi lesenih skulptur in ureditvi križišča v Valburgi. V letu 2016 so krajevni skupnosti priskočili na pomoč pri najrazličnejših delih ob postavitvi športnega parka v Smledniku. Oktobra 2016 so organizirali prvi dan odprtih vrat, na katerega so privabili številne obiskovalce.

V poletnem času so nekaj dni gostili goste iz Nemčije, ki so s konji potovali vse od Kranjske Gore do Lipice. V januarju 2017 so prijazno odstopili svoje dvorišče in prostore za organizacijo sprejema Anamarije Lampič, ki se je vrnila s prvo zlato medaljo z velikega tekmovanja.

Krajevna skupnost Smlednik in društva, ki delujejo v okolici, si težko predstavljamo prireditev, kjer ne priskočijo na pomoč — tako z znanjem kot tudi mehanizacijo, ki jo vedno prijazno odstopijo. Njihova aktivnost in dejavnosti, ki jih ponujajo tako domačinom kot turistom, so nam lahko zgled.

S podeljeno plaketo bi se celotna skupnost rada zahvalila Jahalnemu centru Kmetija Janhar za vse opravljeno delo in pomoč, ki ga nesebično opravljajo v dobro krajanov, društev in organizacij v naši skupnosti in občini.

REJEC LETA 2024

Za rejca leta 2024 Združenje rejcev lipicanca Slovenije predlaga Družino Janhar – Jožeta in Žana Janharja, Hraše 46, 1216 Smlednik. Priznanje jim podeljujemo za dolgoletno rejo lipicancev, širjenje konjeniške kulture in vzgajanje mladih jahačev in ljubiteljev lipicanca ter širjenje reje lipicanca. Posebej se jim želimo zahvaliti za aktivno sodelovanje in pomoč pri izvedbi dogodkov za Združenje rejcev lipicanca Slovenije.

Kobile z žrebeti na pašniku.

MOJA DEŽELA LEPA IN GOSTOLJUBNA MEDVODE 2025

Kmetija Janhar je celovito in estetsko urejen kompleks, ki združuje profesionalno konjeniško dejavnost z urejeno kmetijsko pridelavo in prijetnim podeželskim okoljem.

Osrednji del dejavnosti se vrti okoli šolanja, treninga in jahanja konj, kar omogočajo objekti in zunanji prostori, ki ves čas ohranjajo visok nivo urejenosti in čistoče. Odprte in pokrite peščene menaže omogočajo jahanje in treninge konj, preskakovanje ovir, skupinsko in individualno delo v vseh vremenskih pogojih skozi celo leto.

Hlev z boksi za konje je svetel, zračen in čist, prav tako garderobe z omaricami in sanitarijami za jahače in obiskovalce. Zunanji prostor znotraj kompleksa krasijo raznoliko zelenje in raznobarvne kombinacije cvetja.

Za jahalno-kmetijskim kompleksom se pogled odpre na prostrano zeleno ravnico, ki služi kot ograjen pašnik in varen teren za prosto gibanje konjev v naravi in svežem zraku. Celotna kmetija z družinsko hišo utripa v svojem poskočnem ritmu in harmonično združuje dom, kmetijstvo in profesionalno konjeniško dejavnost.

*Pripravila komisija v sestavi: Monika Mohar-Vrtnarstvo Hotika,
Saša Malenšek - arhitekt, Jure Galičič – turistični delavec Visit Ljubljana*

Prevzem nagrade.

SPOMINI NAŠIH PRIJATELJEV, JAHAČEV...

KOBILA LADY

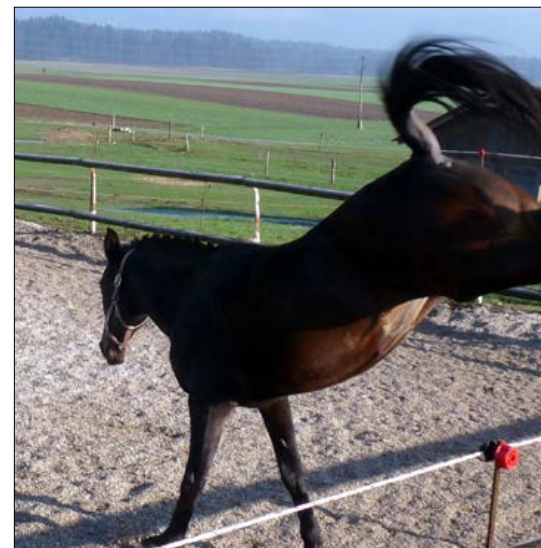
Tanja in Silvo

Sigurno nama bo vedno ostalo v spominu, kako je Jože odvadil Lady razbijanja boksov. Bila je sposobna z zadnjimi nogami razbiti vse, kar je bilo lesenega, pa tudi metrski kamniti zid. Zato smo že v prejšnjih štalah imeli bokse oblečene v gumijasto platno, pod njim pa še avtomobilske plašče. Ko smo prišli k Janharju, smo tako opremili tudi njen boks.

Vseeno je kobila poletje preživela pod toplarjem, ki je stal na mestu sedanje jahalnice. Po selitvi v boks pod sedanjo klubsko sobo pa je Jože ob steno namestil električnega pastirja. Boks je bil malo večji, zato je imela dovolj prostora za gibanje. Pred brcanjem je imela navado z zadnjico drgniti ob steno boksa. Električni pastir pa ji je take »traparije« izbil iz glave.

Sčasoma se je odvadila te svoje navade, deske in njena zadnja kopita so ostala cela, zadnja leta v drugem boksu pa ni bilo več težav.

Za to se morava zahvaliti Jožetu, ki je s svojo idejo rešil velik problem. HVALA še enkrat – tudi za vsa lepa leta, ki smo jih doživljali pri vas.

Lady v elementu.

DIETWARD, ŠOLSKI KONJ

Nina

Začetki segajo v leto 1999/2000, pri Janharjevih pa sem bila nato okoli 18 let, z vmesno triletno pavzo, ko sem bila na Brdu. Pri Jožetu sem imela Dietwarda, ki je bil njihov šolski konj. Starši so mi ga kasneje kupili in iz teh časov imam res najlepše spomine.

Nina in Dietward.

Pri šestnajstih, ko še nisem imela izpita za avto, sem se v Hraše k Dietwardu vozila s skuterjem. Ker je bilo pozimi mrzlo, me je Jože dodatno čez noge »ornk« zadekal z dekami. Da bo to problem, sem ugotovila šele v Kranju na križišču.

Pa nešteto lepih spominov iz skupnih terenov, ko smo zavili v Voglje na pico, delovnih akcij in spanja na seniku v času dopusta Janharjev – ko so se vsi zbasali v Renault 5 in se odpravili na morje.

DOBRI STARI ČASI

Dušan Bobnar

Jaz sem koval tukaj, pred tem pa smo kar dosti jahali. Za svoje čase sem bil tako gibčen, da sem iz sedla pobral karkoli je že bilo – če si izgubil rokavico, bič, če so ti štampirle nalili... Si pod list zataknil nogo, pa se na drugi strani toliko nagnil dol. Veš, kaj smo vse počeli... Veliko, veliko!

Dušan, Gaber in Neja ob kovanju Dorke.

Enkrat smo jahal gor, ko smo šli na »Pangršco«. Ko je Nevo priletel do jarka in sva bila na robu, sva skočila. Joža s konjem je bil malo za mano, ampak njegov konj je skočil že zato, ker je videl, da je moj konj skočil, in je Joža odneslo iz sedla. Ujel se je okoli vratu, noge pa so mu švigale naravnost v zrak, dokler ni pristal na tleh.

Drugič smo imeli pod orehom piknik. Seveda smo tudi pili vmes. Jože je zaspal na klopi, Bojan pa ga je zalil, da ga je zbudil. Potem smo se začeli med sabo špricati. Metka je sedela pri mizi, se smejala in navijala, koga naj kdo »zalije«. Potem sem jaz zalil njo, ona pa je bila ravno od frizerja, zato je bila tako jezna, da je kar odšla domov.

Spet drugič smo se s kanujem vozili po polju v snegu. Iki in Ramzi sta vlekla, dva sta jahala, eden je sedel v kanuju in galopiral dol od štal. Ko je šlo dovolj hitro, sta jahača samo odvila, ti v kanuju pa si letel, dokler je šlo, potem pa si se samo še povaljal po snegu.

Pri kovanju pa nas je Žan enkrat zaprl v boks. Mislim, da je bilo v Planini, ko smo spodrezovali. Helena je enemu od otrok rekla, naj pazi, da ne bo žrebe ušlo iz boksa. Ko je začelo »ropotati«, je otrok kar zaprl vrata, ne da bi nas spustil ven. Vsi smo bili obrceni.

Ko smo spodrezovali kakšna žrebeta, so fantje, ko so bili že večji, pomagali. Jaz sem jih naštimal, sam pa spustil ne. Žiga je vedno ušel, Urban je raje od daleč gledal, če pa je bilo treba, je že pomagal. Žan pa je bil edini dovolj trmast.

SPOMINI

Damjan Strnad

Jahal sem že kot otrok. Imel sem konje že prej, a ker smo se preselili v Valburgo, sem iskal nastanitev za konja kje bližje. Bil sem prav vesel, ko sem dobil informacijo, da Jože pripravlja hlev. Takrat je bil sicer on še zaposlen na Brdu. V velbani štali, danes šolski štali, je pripravljaval bokse. Helena je čistila železje za bokse, jaz pa sem hodil kar malo priganjat, kdaj bodo odprli. Tudi ko so betonirali tla v tem hlevu, je pomagal brat Marko, ker je imel Jože še neke druge obveznosti. V sosednji štali sta bili takrat še dve kravi. Čisto na začetku nas je bilo pet. Jaz in štirje starejši, ki so prišli z Brda. Na dan odprtja sem konja peš prignal iz Savelj.

Spomnim se, kako sem prvič jahal mojo kobilo po imenu Dona. Najprej sem jo lonžiral. Potem sem ji dal čez samo trak. Vmes sem ugotovil, da je bila občutljiva na "liste". Potem sem ji dal podsedelnico. Čim se je začela podsedelnica premikati, je kobila spet letela kot "sneti sekira". Potem sedlo in tako naprej. In sem Joža prosil, če mi jo drži, da jo bom probal zajahat. In od začetka, ko jo je on držal, je šla tako mirno. In je počasi spuščal in šel z lonžo na sredino. Jaz sem malo bolj prijel vajeti, ona pa v galop. Da ne bi padel, sem se samo še oprijel sedla spredaj in zadaj, dokler se ni umirila.

Damjan, Alenka in David.

Na začetku nas je bilo dosti fantov, veliko več je bilo druženja med jahači. Imeli smo klubske sobe nad svinjakom. Za novo leto smo imeli vedno kakšno zabavo, skupaj smo praznovali rojstne dneve. Poleti smo pod topolarjem klepetali do poznih nočnih ur, včasih smo kaj spekli na žaru. Tisto je bilo prav lušno. Radi smo šli ven na teren. Fino je bilo, da ni bilo tekmovanja, bil je poudarek na družabnem življenju. Pa imeli smo kakšne delovne akcije, kidanje, pomoč pri spravilu sena. Spomnim se, da smo polagali tlakovce v novi štali in mi jih je Franc vedno narobe obrnil, da sem bil prav hud, ker sem moral vedno "prekladati" tlakovce.

Ko je bila mama Mici še živa, je večkrat kaj spekla, kakšen kruh ali buhtlje. In nam jih je čez balkon dala. In enkrat nisem mogel počakat, tako so bili dobri, da me je marmelada po ustnici opekla, ker smo jedli tako sveže. Sicer je pa rada kakšno tako spustila, da smo se samo smejali. Našega Žiga so uspeli kakšnih trikrat na konja spraviti, Bine pa je veliko jahal. Sta bila z Jakom veliko pri Janharjih. Včasih se je mladina zbrala in so tudi na senu spali, pa ga srli, so bili vsi od tiste trave. Bine je enkrat ves prepoten zaspal na travi, ki je bila še mokra, in si je tako prehladil hrbet, da sploh ni mogel hoditi. Sva ga z Žigom morala doma kar nositi po hiši in na WC. Je potem dobil neka zdravila, ker ga je tako zelo bolelo. Sicer pa so bili konji različni. Enkrat sem šel z Jožem v Žiri enega lipicančka (Sivkota) pogledat. Vse je bilo ledeno. Pa ni bil kaj velik, ampak za šolo bi pa bil. In sva ga kar odpeljala. Ko smo se kasneje pogovarjali z Dušanom, kovačem, je tudi on želel kupiti ravno tega konja. Pa Dietwarda se spomnim, v zunanji štali je bil in je kar naprej metal okno iz elaksana na tla. Jože je samo enkrat nastavil pastirja, da je konja streslo, in nikoli več ni tega delal. Pa kobila Lady je na enak način odvadil brcanja v steno. Tudi moja kobila se je zaganjala, ko je kdo prišel v štalo, da je z zobmi po vseh rešetkah podrsala, in smo tudi to rešili. In kobila Aka je enkrat tako brcnila, da je nogo, kopito, spravila med te pokončne rešetke. In je Jože na roko odžagal rešetko, da je lahko spet nogo vzela ven.

Štala je bila vedno urejena. Jože je imel strog red. Hrana je bila urejena, žaganine dovolj, konji so bili poleti zunaj. Tudi pri jahanju se je vedno jahalo na lonži, potem so šli šele lahko na teren. Danes imate še boljše pogoje: klubske sobe, sanitarije, jahalnice, lonžirni krog, zunanja maneža ima ograjo. Urejeni so uvozi, urejeno parkirišče, table, igrišče, kočije, oznaka pri cesti, to je vse napredek. Vsak lahko pogleda, se nauči, gre naokrog, to je vse super.

SPOMINI NA KMETIJO JANHAR

Petra Pohleven

Da začnem s sedanostjo, potem pa se vrnem v preteklost. Ob prošnji, da zapišem nekaj spominov, ki jih imam na kmetijo Janhar in na ljudi, ki dihaajo za to kmetijo, me vedno pogreje pri srcu. Misel na ta kraj me napolni z mirom, z občutkom domačnosti in topline.

Začelo se je mnogo let nazaj, ko sem študirala. Takrat sem "po naključju" preko prijateljice Ane izvedela za ta skriti kotiček na zemlji. Prvič sem prišla skupaj z njo, z namenom učenja jahanja. Nekaj malega izkušenj sem že imela, vendar sem si po nekaj letih ponovno zaželela stika s konji, jahanja, tistega čudovitega občutka, ko si na konju in ko se čas preprosto ustavi.

Mislim, da je bilo to nekje leta 2008 ali 2009, ko sem spoznala Joža, ki je vodil kmetijo in imel ure jahanja. Bil je tisti pravi človek, ki oddaja mir, znanje in spoštovanje do živali. Ob njem sem imela vedno občutek varnosti in zaupanja.

Vse, kar vem, je to, da sem oboževala ta kraj – predvsem pa to, da sem tu vedno imela občutek sprejetosti. Vedno je bilo veliko smeha in dobre energije. To me je vedno vleklo nazaj in v nekem trenutku sem že postala stalna gostja.

Za vedno mi bodo ostali v spominu terenska jahanja z Jožem in Matevžem. Koliko ur sem preživela pri vas, nihče ni štel – in za vsako sem hvaležna in vsaka je bila dragocena.

Z leti so se mnoge stvari spremenile – jaz, življenje, svet – a kmetija Janhar je v mojem srcu ostala enaka. Simbol pristnosti, srčnosti in trdega dela, ki ga vodi ljubezen do živali in narave.

Spomini na vašo kmetijo me spomnijo na to, kako lahko delo s srčnostjo, s pravimi in iskrenimi nameni, s toplino in pravimi ljudmi ob sebi, pripelje male začetke do velikih zgodb, ki odmevajo.

Naj vaša zgodba še naprej glasno odmeva in naj vas še naprej vodijo vse vaše kvalitete, ki jih premorejo le redki.

ŽE 1 URA V HRAŠAH JE BILA DOVOLJ

Maja Valter

Vse se je začelo z eno učno uro na konju sredi poletja, po večletni pavzi od jahanja. Že ena ura v Hrašah je bila dovolj, da me je potegnilo nazaj v sedlo

in v dobro konjeniško družbo na kmetiji Janhar.

Dobra energija pri Janharjih je res nalezljiva. V nekaj letih smo skupaj ustvarili nepozabne spomine. Ko je nastala ideja o promocijski skupini, mi ni bilo treba dvakrat reči, če bi bila zraven. Niti zvit gleženj me ni ustavil, da ne bi iz Gorič pridvela na »training« večkrat na teden.

Dolgi teren cele družine do Brnika, galop po galoperski stezi (ki bi se skoraj končal na urgenci), ujahovanje moje daleč najbolj trmaste kobile, priprave na nastope v Lipici, na Krumperku, sodelovanje na Loškem pasijonu, izlet v trgovine v Grazu ali pa samo radler in en kup smeha po koncu treninga ... to je le peščica spominov, za katere sem hvaležna, da sem jih bila deležna, in jih ne bom nikoli pozabila. Čeprav sem bolj pozabljive sorte in se najbrž še danes najde kakšna rokavica ali štumpf v sedlarnici. :)

BLONDI MI POMENI VSE NA SVETU

Nika Sumper

K vam sem prišla kot 13-letna punčka in kar težko je verjeti, da čas tako hitro teče. Na sliki sva Blondi in jaz kakih 12 let nazaj – obe malo mlajši in obe malo bolj neumni. Vedno sem rada prihajala k vam in vedno sem vedela, da je za mojega konjička dobro poskrbljeno.

Ogromno sem se naučila pri vas, spoznala cel kup dobrih ljudi in si skozi leta ustvarila nepozabne spomine. Blondi mi pomeni vse na svetu in nikogar ni, ki bi mu njeno oskrbo bolj zaupala kot vam. Hvala vam za vse – pa še na veliko lepih spominov.

Nika z Blondi.

MOJI STRELA IN TOSTI

Lara

Zelo mi je ostal v spominu september 2023, ko sem ravno okoli rojstnega dneva dobila priložnost delati s Streljo. Z velikim veseljem sem bila takoj za. Pred tem sem nekaj mesecev že delala z Batosto, kar mi je predstavljalo

Strelja

nekaj, česar sem se veselila vsak dan. Ko se ji je pridružila še Strelja, je bilo veselje dvojno.

Že prej sem si namreč zelo želela delati z manj vajenimi in mladimi konji. S tema kobilama sem se imela res super; z njuno pomočjo sem se veliko naučila – ne le o samem delu s konji, temveč tudi o sebi. Strelja in Tosti sta me vedno uspeli nasmejati tudi v najtežjih trenutkih in me »prisilili«, da sem odmisli vse skrbi vsaj za tisti čas, ko sem delala z njima.

PRI JANHARJIH JE DOBRA AURA

Kristina, Dahoman in Nasard

Vsak dan, ko sedem v avto, zapustim meglen Ljubljana, zavijem na Gorenjsko avtocesto in "pičim" proti Hrašam, se zavedam, kakšno srečo imam, da sem za svoja konja našla tako prijeten in dober dom, kot je Kmetija Janhar.

Kot bi bilo včeraj, se še danes spominjam julijskega popoldneva v letu 2021. Ob prihodu na dvorišče me je pričakal otroški smeh, živčav in, kot sama zmeraj rada rečem, "dobra aura". Na Kmetijo Janhar sem prišla v upanju, da se bo pod njihovo streho našel prostor za moja rahlo nevzgojena, zelo razvajena ter (pre)drzna konja, Dahomana in Nasarda. Joža in Žan sta me prijazno sprejela, mi razložila svoj način dela s konji ter mi razkazala celotno kmetijo. Na ta dan je sreča bila na moji strani, našel se je prostor za dva konja in že naslednji teden smo bili preseljeni. Težko je na list papirja zapisati vse lepe spomine, ki smo jih v tem času ustvarili.

Spominjam se dolgih terenov in sprehodov s konjem po čudovitem Hraškem gozdu, premnogih ur v maneži, piknikov in druženj, Joževih in Žanovih nešetih šal ter nasvetov in vzpodbudnih besed, kadar je šlo vse narobe, prijaznih nasmehov, večernih klepetov s Heleno in še in še bi lahko naštevala. Vsekakor pa je nemogoče spregledati neomajno ljubezen, ki jo do konj gojijo vsi člani družine Janhar. Njihova skrb za konje ni rutinska, je skrb s srcem!

Za konec pa še malo za šalo in malo za res: pri Janharjih se spleča imeti konja! V trenutku, ko zapustiš Ljubljansko obvoznico, mine glavobol, si že privarčeval na lekadolu. Malo bolj močno stopiš na gas, da pot po gorenjki hitreje mine. Pred hlevom hitro stopiš iz avta in v trenutku se sploh več ne spomniš, kateri je bil tisti problem, ki ti je celo noč najedal male možgane. Očitno je v zraku nekaj dobrega, po mojem, dobra aura! Janharji, čestitke za prvih 30, zdaj vas čaka še naslednjih 30!

JOŽE JE Z NAMI DELIL SVOJE DOLGOLETNE IZKUŠNJE

Mihala, Patricija, Tia, Zala, Tajda

Naše poti so se prvič prekrizale pred več kot desetletjem, ko smo vstopile v svet konjenišva. Z vsako uro jahanja smo pridobile izkušnje, predvsem pa željo po novem znanju.

Kljub temu da Jože z nami ni preživel veliko ur v maneži, je z nami delil svoje dolgoletne izkušnje glede dela s konji. Ni nam podal le ljubezni do športa, ampak nas je vsak dan spomnil na to, zakaj smo vstopile v konjenišvo – zaradi ljubezni do konj. Upamo, da bomo tudi me čez 30

Mlajša kvadrilja.

let h konjem v hlev vstopale z istim veseljem in nasmehom na obrazu kot on.

Skupaj s Heleno sta skozi leta spisala edinstveno zgodbo, na katero smo lahko ponosni vsi. Vesele smo, da smo lahko vsaka na svoj način prispevale in postale delček le-te – od kidanja do šole jahanja in seveda nastopov. Prav slednji ne bi bili mogoči brez Žana, ki nas je s svojo vztrajnostjo in potrpežljivostjo z vsakim treningom pripeljal na višjo raven.

V prihodnjih letih vama želimo obilo uspehov, predvsem pa upamo, da bo kmetija tudi za naslednje generacije vzor konjeništvu in prostor, kjer bodo nabrali nešteto spominov, kot smo jih mi.

HVALEŽNA ZA MOJEGA NAJLJUBŠEGA KONJA, CONVERSANOTA

Ruby Pelko

Rada bi, da veste, da še danes z nasmehom pomislim na čase, ko sem trenirala pri vas. Zelo sem uživala na vseh taborih – bili so zabavni, polni smeha in dobre hrane. Vedno bom hvaležna za vse, kar sem se naučila, in za vašo potrpežljivost ter prijaznost.

Posebej pa bom za vedno hvaležna za mojega najljubšega konja, Conversanota. Hvala, da ste bili del mojega jahalnega otroštva, ki ga nikoli ne bom pozabila.

Žan in Ruby na Napiju.

VČASIH ME JE BILO KONJ STRAH

Hana Dolinar

Ko sem prišla k vam, me je bilo konj strah, a z vašo toplino, razumevanjem in veliko potrpežljivosti sem ta strah premagala. Naučili ste me jahati, a še pomembneje – ob vas sem spoznala, kaj pomeni predanost, vztrajnost in ljubezen do teh čudovitih živali.

Hvaležna sem za vse izkušnje, ki jih doživljam na vaši kmetiji, za vse znanje, ki mi ga predajate, in za vse spomine, ki smo jih in jih še bomo doživeli skupaj.

Svojo ljubezen do konj ste prenesli tudi name, danes pa imam možnost, da jo prenašam naprej na otroke v šoli jahanja in jim s tem odpiram svet, ki ste ga vi odprli meni.

Hvala in srečno še naprej!

ČISTI HLEVI, VELIKE IN UREJENE MANEŽE IN POGLED NA HRIBE... VSE NAŠTETO JE RECEPT ZA SREČO

Brina Slavec

Na čas, preživet na kmetiji Janhar, me vežejo sami lepi spomini. Krasni konji, prima učiteljice jahanja in vedno nasmejani in zabavni Žan, ki se je rad pohecal z mano in mi z veseljem in potrpljenjem predajal svoje

Brina z Napijem.

bogato znanje o konjih. Pa čisti hlevi, velike in urejene maneže in pogled na hribe... vse naštetu je recept za srečo. Vedno sem komaj čakala, da stopim v hlev in pozdravim konje.

Ko sem se naučila samostojno jahati, sem tam uspešno opravila tudi izpit Jahač 1.

Pri Janharjih sem bila parkrat med poletnimi počitnicami tudi na taboru, kjer smo veliko delali v hlevih, jahali konje, se vozili s kočijo, se naučili lonžirati konje, pripravljali priboljške sebi in konjem ter se nasploh zabavali. Tam sem dobila tudi veliko prijateljc.

V zelo lepem spominu mi bo ostalo tudi fotografiranje z Napijem, mojim najljubšim konjem.

KONJI SO ME ŽE VELIKO NAUČILI

Tea Markelj

Ko sem začela jahati, si nisem predstavljala, koliko me bodo konji naučili. Žan vedno pravi, da te konj nauči potrpežljivosti in živcev – in res je. Z vsakim treningom to bolje razumem. Tukaj sem se naučila, da jahanje ni le šport, ampak občutek, povezanost in spoštovanje do konja. Na tej kmetiji res začutiš, da jahanje ni samo učenje, ampak odnos, predanost in ljubezen do konjev. Konji niso le živali, ampak tisti, ki te naučijo največ o sebi.

SLUČAJNO SEM VAS “ODKRILA”, KO SEM DIRJALA MIMO S KOLESOM

Babi Barbara

Slučajno sem vas »odkrila«, ko sem dirjala mimo s kolesom. Sama se konj bojim, obe vnukinji, stari 8 in 6 let, pa jih obožujeta – in Janharji so prišli kot naročeni. Od takrat starejša vnukinja jaha redno, mlajša si občasno izbere ponija Oskarja ali Bineta, zdaj pa smo na konja spravili še mamico! Popoln uspeh!

Hvala, Janharji!

Priprava Lipe pred uro jahanja.

HVALA, KER STE “JANHARČKI”

Helena Gregorič

Moja pot s konji se je začela že v otroštvu. Prav tako vaša – »Janharčki«. Vesela sem, da sva z Argom prišla na vašo kmetijo, ker vem, da zelo lepo poskrbite za naše ljube konjičke. Seveda skrbite tudi za nas: postavili ste lonžirni krog, jahalnico, manežo, obnovili bokse in še bi lahko naštevale. Tereni v vaši okolici so pa itak »zakon«. Hvala vam, ker ste!

ČASI SE SPREMINJAJO, A DRUŽBA OSTAJA

Katja, Sara, Vid in Uroš

Z največjim veseljem se spominjamo časov, ko smo bili še tako suhi, da smo brez težav zlezli v jahalne hlače na sliki in dopoldneve preživljali na terenu, galopirali po zasebnem vrtu – brez slabe vesti in z vetrom v laseh. Zdaj smo konje zamenjali z večerjami v Kruhkeriji. Časi se spreminjajo, a družba ostaja. To je tisto, kar resnično šteje.

Žan, Katja in Sara na terenu.

TAKRAT SO ČASI TEKLI DRUGAČE

Katarina Malovrh in Mina Dežman

Ko se danes, po več kot desetletju, preživetem na Kmetiji Janhar, spominjava teh čudovitih časov, se z lahkoto strinjava, da je bilo to za dve mladostnici v »težavnih« letih nedvomno najlepše popotovanje v prihodnost.

Takrat so časi tekli drugače ... Večino prostih dni v srednji šoli sva preživljali v Hrašah. Vračanje z zimskih terenov v popolnoma premočeni

opremi – za kar so znali še kako dobro poskrbeti Žiga, Žan in Urban –, brezglavo tavanje po hosti brez orientacije in poletni večeri na stari »repciji« na dvorišču, kjer smo prvi izvedeli vse sočne govorice s kmetije ...

Ni bilo vedno enostavno. Janharjevi so dobro vedeli, da se rezultati dosegajo s trdim delom, in vanj so radi vključili tudi širšo družino jahačev. Za brezplačen trening z Žanom sva morali nekega poletnega jutra priti že ob 6. uri – a ne na trening, temveč na njivo! Nepogrešljiva mama Mici nam je pripravila zajtrk, nato pa smo se s kobilo Brezo in plugom odpravili pobirat krompir. Trening je prišel na vrsto šele nekaj dni pozneje, ko je bilo delo opravljeno.

Obe sva bili tudi članici promocijske skupine jahačev – predvsem pa del te velike družine. Časi, preživeti v tem malem rajju na zemlji, bodo za vedno ostali v najinem spominu. Glede na dosedanje delo članov družine Janhar naju za prihodnost kmetije ne skrbi – ta bo zagotovo drugi dom tudi ostalim otrokom, mladostnikom in malo starejšim konjeniškim navdušencem.

NAJPREJ EN VELIK HVALA.

Petra in Aleša

Pri vas se je začelo najino prijateljstvo in nastali so veliki spomini.

Skupaj sva spoznavali konjeniški šport in uživali s konji v naravi. Dobili sva ogromno znanja in doživeli veliko lepega. Zaradi vaše ljubezni do lipincev sva tudi midve vzljubili to pasmo in širiva to ljubezen naprej. Zgodilo se nama je veliko prigod, ki bodo za vedno ostale v najinem spominu in se jih bova vedno radi spominjali.

Joža nama je vedno pravil, da se iz gozda sliši samo naju. V najinih najstniških letih sva veliko časa preživeli pri vas in se zabavali na daljših terenih. Iki in Ramzi sta nama pomagala raziskati celotno »gmajno«, od Hraš do Trboj, Vokla in Voglja ter nazaj. Ustvarili sva si svoje poti in jih poimenovali tako, da sva se po njih znali orientirati samo midve, ostali pa so naju čudno gledali, ko sva razlagali, kje sva bili. Ko sva se izgubili, naju je Iki vedno pripeljal na pravo pot do doma. Spomniva se njunih plemenitih značajev – Iki je vedno rad pognal, Ramzi pa je bil bolj previden in plašen. Vedno sva se radi pohecali na njun račun. Hvaležni sva za te čase, ki so nama dali veliko in okrepili prijateljstvo, ki traja še danes. Hkrati pa se je razvijalo tudi prijateljstvo najinih mamic,

Napi in Conversano.

ki sta čas najinih dolgih terenov izkoristili za pohode na smledniški grad ali Šmarno goro.

Ko naju je v tistih časih kdo vprašal, ali bi jahali v maneži, sva vedno soglasno odgovorili z NE. A splet okoliščin je kar naenkrat privedel do tega, da terena nekaj časa sploh nisva več videli. Treninge sva posvetili dresuri – skupaj z Luko, Majo in kasneje Mino, poleg ostalih treh Janharjevih fantov. Postali smo zelo dobra družba, ki je poleg resnih treningov poskrbela tudi za veliko zabave in druženja. Skupaj smo ustvarjali različne dresurne naloge in nastopali na raznih dogodkih.

Tekom 20 let sva spoznali marsikaterega žrebička, ki še danes vestno opravlja naloge šole jahanja, se poslovili od marsikaterega ljubega konjička, ki nama bo za vedno ostal v spominu, in spremljali razvoj kmetije. Ponosni sva, da sva bili del tega, in ponosni na domače, ki ves čas vestno stremijo k napredku in vedno sprejmejo vsakega odprtih rok. Hvaležni sva za vsak trenutek, spomin, izkušnjo – in vedno bova radi prihajali nazaj k vam. To je bil zelo lep del najinega življenja in če bi lahko zavrtili čas nazaj, bi vse ponovili enako.

V prihodnje vam želiva veliko uspehov in da ohranite to vašo srčnost, ki jo nesebično delite z jahači in gosti na kmetiji.

Pogovorov nama nikoli ne zmanjka in upava, da nama terenov tudi nikoli ne bo!

NAŠA ZGODBA

Katja, Luka, Klara in Laura

Bil je mrzel marec 2013, ko sva z Lukom prvič prišla jahat na Kmetijo Janhar. Pred tem sem za najin prvi skupen božič iskala majhno, a pomensko darilo in ob tem pomislila, kako mi je Luka z veseljem pripovedoval o otroških časih, ko sta z bratom hodila jahat. Vedela sem, da ima Žiga, moj bivši sošolec iz gimnazije, doma kmetijo s konji, zato sem pomislila, zakaj pa ne. Sama še nikoli nisem jahala, bo tudi zame to luštna izkušnja.

Saj je bila, ne rečem, ampak jaz pač nisem za jahanje. Meni je to čisto preveč mogočna žival in kakor koli zgleda jahanje elegantno in kot da jahač le sedi gor, to nikakor ni blizu resnici. Okej, tudi strah me je, priznam.

Luku pa je moje darilo čisto spremenilo življenje. Tako zelo je užival v tisti uri, ko nama je Žiga razlagal osnove ter predstavil Ikarja in Ramzija, ki sta bila očitno pravi legendi – na moji sliki, ki sem jo takrat vestno objavila na Facebook, sta bila takoj prepoznana.

Luka je začel redno hoditi k Janharjevim na ure jahanja z Žigom in nato

*Katja in Luka na
Ikiju in Ramziju.*

z Žanom. Tudi sama sem rada hodila zraven, pomagala urediti konja in si prinesla s seboj knjige, da sem med njegovim jahanjem brala. Kmalu so se začeli jahači med seboj povezovati in tudi skupaj nastopati. Aleša, Petra, Mina, Katarina, Luka in Jahnarjevi trije so bili res dober tim, pa ne samo, da so imeli super nastope, še zabavali so se zraven, ta njihova povezanost se je zelo čutila v njihovih točkah.

Luka pa ni hodil le na skupinske treninge, kmalu je začel poleg tega še dodatno trenirati v dresuri in ker kot študent ni imel veliko prihodkov, je začel za dodatne ure treninga pomagati na kmetiji. Začelo se je kot pomoč pri eni od košenj, kmalu pa je skoraj vsak večer preživel pri njih. Z njimi je šel na pripuste, na sejme, dedke Mraze, povsod. Sprva je Luka vsakemu, ki ga je vprašal: »A ti si tudi Janharjev?« razlagal: »Ne, ne, samo pomagam,« sčasoma pa je že Joža razlagal, da je to njegov četrti posvojeni sin. Pa nikakor ni šlo le za delo, Luka je tako rad hodil tja, rad se je učil od vseh domačih, ne le jahanja, temveč vse možno, kar se počne na kmetiji. Da sem le bila del njegovega življenja, sem tja seveda hodila tudi jaz. Vedno si imel koga za klepetati, kaj zanimivega pogledati, »prečohati« kakšnega mačka in vedno si se počutil domače. Saj to Janharjevi res znajo, ljudje smo se tam vedno počutili sprejeti, kot del njihove družine. Ko sva končno nehala biti študenta in se oba redno zaposlila, je bila seveda prva stvar, ki jo je Luka naredil, da je kupil svojega konja. Grim je bil del naše družine deset let. Je čudovit konj, požrešen in ne ravno za stiskanje, ampak sta se z Lukom res marsikaj naučila drug od drugega. Več kot deset let najine skupne poti sva vzporedno ves čas hodila k Janharjevim, z njimi delila svoje tegobe in veselje ob vseh pomembnih prelomnicah, od služb, selitve, prve nosečnosti, nato so se obiski nadaljevali v troje ter vse do danes, ko pridemo tja in večino časa z otroki preživimo na igralih pred njihovo hišo.

Lahko bi naštevala nešteto zabavnih pripetljajev, a eden mojih najljubših spominov sega v zadnje dneve pred porodom v prvi nosečnosti, ko sem pozimi ob večerih sedela na tribuni, zavita v dekico (ki jo je Joža tako prijazno vedno pustil za nas, spremljevalce), z mačkom Bluejem, ki mi je predel v naročju, z dobro knjigo in pogledom na Luka in Grima, kako švicata.

Hvaležna sem za to, da naju je en kratek obisk zaradi mojega darila pripeljal do tako srčnih ljudi, hvaležna za vso njihovo pomoč, podporo in vse lepe dneve, preživete pri njih.

KAKO SEM PRIŠLA NA KMETIJO JANHAR

Irena Rozman Fattori in Vojko Fattori

Ob Jožetovi 60. obletnici rojstva bo minilo ravno deset let, odkar sva z Almo prišli v Hraše. Kmetijo sem poznala le bežno, ker sva vsake toliko z Vojkom kolesarila mimo in sem seveda opazila konje na pašnikih, zaradi prometa in klanca pa sem bolj kot ne gledala samo na cesto. Ko pa se je bilo treba z Almo odseliti, se mi je slika konjev na pašniku povrnila v spomin in sem se oglasila na kmetiji, da povprašam, ali bi naju vzeli pod streho. Najprej se mi je predstavil Žiga, dobila sem vtis, da je pameten in preudaren fant, prijazno mi je vse razložil, odgovarjal na moja vprašanja in pokazal posest. V jahalnici je tačas starejši član družine, kasneje se mi je predstavil kot Jože, s strojem razgrinjal kupe mivke in pripravljaj podlago. Jože ni bil prav zgovoren, opazoval me je skozi svoja debela očala in bogsigavedi, kaj si je mislil o meni. Še ena pametna gospa, ki vse ve o konjih in bo vsem solila pamet. Tudi jaz nisem bila prav gotova, kaj naj si mislim o njem. Verjetno je to en star, siten gospodar, ki ga bo bolje pustiti kar pri miru, sem si rekla.

O, kako sem se zmotila.

Teden dni potem, ko je Alma prispela v svoj novi dom, sva bila z Vojkom povabljeni na 50. obletnico Jožetovega rojstva, razkošno zabavo, polno veselih ljudi, Vojka je prepoznal še Damijan, nekdanji sošolec iz srednje šole, ki je prav tako tam imel nastanjeno svojo kobilu. Za vse dni od takrat naprej pa se je izkazalo, da je Jože (pa tudi vsi ostali družinski člani) zelo vesel, odprt in zgovoren človek, poln znanja o konjih in ljudeh. Strpno sprejema novosti (in 'norosti') in drugačne nazore, pa hkrati odločno pove svoje, kadar je to treba. Ničesar ne vsiljuje in ko zaskrbljen prideš k njemu, ker tvoje teorije in metode pri konju ne delujejo, ter ga prosiš za pomoč, ti jo ponudi brez očitkov. Pri Almi mi je skozi vsa ta leta ničkolikokrat pomagal, od takrat, ko je šepala, ko je morala počivati, mu ni bilo težko narediti čisto majhnega izpusta, da je bila lahko zunaj, pa do učnih ur, kako naj bom odločna, ker me kobilu ne spoštuje, ter jutranjih fotografij, ki mi jih je poslal, ko jo je dajal ven v izpust, ker je vedel, da me bodo razveselile. Mimogrede je naredil leseno pručko, da smo v jahalnici lažje zajahali, pa še in še. Vojku je Žan brez zadrege pokazal, kako se Almi natakne hlevsko uzdo, od Jožeta pa je dobil izdatne lekcije lonžiranja z lonžo in brez, ko jo je namesto mene prišel razgibavat.

Veliko zgodb se je odvijalo, veliko stvari zgodilo, zaradi katerih sem se

veliko naučila in so mi in mi še bogatijo življenje. Predvsem pa sem mirna, ker vidim, da je skrb za konje pri Janharjevih vendarle na prvem mestu in Alma ne bo za nič prikrajšana.

Za vsak dan, ki ga prebijem na kmetiji, sem vsem članom družine hvaležna za občutek varnosti in zanesljivosti, ki lebdi tam v zraku, zaradi katerega vem, da mi ne bo nič hudega, tudi če se kaj hudega zgodi. Vse člane družine povezujeta brezpogojna dobrota in pripravljenost, da nam prisluhnejo, pomagajo ali kakor koli drugače ustrezajo, pa čeprav smo včasih morda nestrpni, zopni ali vsiljivi, in to je neprecenljivo.

S pristrčnim spoštovanjem in še na mnoga leta vsem Janharjevim.

SPOMINI NA POLETJA V JAHALNEM CENTRU JANHAR

Neja in Nika

Velik del svojih poletij sva preživel pri Janharjevih kot animatorki na jahalnih taborih in konjeniških delavnicah.

Dnevi so bili pestri in polni doživetij. Veliko sva se naučili o konjih, o skrbi zanje in o njihovi naravi. Lepo je bilo opazovati otroke, kako z navdušenjem odkrivajo svet konj, ter se skupaj z njimi veseliti uspehov in iskric v očeh, ko so prvič zajahali ali osvojili novo znanje. Vzdušje je bilo vedno prijetno, domače in sproščeno. Hvaležni sva, da se je iz našega sodelovanja razvilo iskreno prijateljstvo.

Veseli sva, da sva bili lahko del te zgodbe, predvsem pa, da se naša zgodba še nadaljuje.

VSE SE ZLIJE V NEPOZABNE SPOMINE IN OBČUTKE

Nika Markun

Tabori na kmetiji Janhar so bili nekaj, česar sem se veselila vsako leto. Večkrat kot greš, več ljudi spoznaš, več prijateljstev ustvariš.

Seveda je glavna tema jahalnih taborov jahanje. Pa vendar se zdi, da je še veliko več. Ob vseh delavnicah ustvarjanja, »slašičarjenja«, skrbi za konje in opremo smo se vedno tudi zabavali – tkali prijateljstva in ustvarjali spomine. Ne glede na to, ali si na taboru prvič ali pa že petič, šestič, celo sedmič, smo se vedno kaj novega učili, ustvarili in naredili.

Od prvega tabora mi je v spominu verjetno najbolj ostala »Lavrencija«

Poletne delavnice

– bans počepov, ki jim kar ni videti konca. Pa brainstormanje, kaj naj naredimo za zaključno predstavo, kako povedati in pokazati staršem vse, kar se je zgodilo v preteklem tednu ...

Par taborov kasneje (leto ali dve kasneje) smo se učili plesati in smo poleg predstave na konjih na koncu staršem pokazali tudi to. Nekateri smo si ples zapomnili za dlje časa, saj smo ga nekaj let kasneje na enem od naslednjih taborov spet poustvarili.

Ko gledaš nazaj na vse te spomine, ne ločuješ več enega tabora od drugega, saj se vse zlije v nepozabne spomine in občutke, ki ti ostanejo za vedno.

SCENA, PANIKA NA ZINI

Pia Jeklič

Še vedno se spominjam svoje prve ure jahanja »na frej«. Torej prvič, ko sem sama usmerjala konja brez pomoči lonže. Ta ti omogoča, da se ukvarjaš samo sam s sabo – konj pač teče v krogu – in sam sebi se zdiš blazno imeniten, ker si se tudi v galopu uspel obdržati na njegovem hrbtu.

Tistega dne sem prvič zajahala veliko rjavo kobilo Zino. Pravzaprav mi še vedno ni jasno, kako sem zlezla nanjo, ali pa me je Žan enostavno zalučal na njen hrbet. Nisem opazila, da s seboj ni prinesel lonže. Ko sem sedela malo manj kot dva metra od tal, mi je pokazal, kako se zavija, in že se je kobila premikala naravnost, ne v krogu kot po navadi.

Ko je moja notranja panika popustila, pravzaprav ni bilo tako slabo. Zina je bila izredno pridna in se je odzivala na vse moje grozno površne ukaze. Dokler se Žanu ni zdela dobra ideja, da poskusim zavijati še v kasu. In kar naenkrat se je vse začelo dogajati trikrat hitreje. Moji ukazi niso bili več samo površni, ampak verjetno tudi popolnoma nerazumljivi. Toda kobila je vseeno uspela razvozlati moje namene, skrite za nesmiselnim vlečenjem vajeti in pritiskanjem napačnega lista.

Nekako sva obe preživeli celotno uro. No ja, skoraj. Nekaj trenutkov, preden sem jo želela razjahati, se je Zina dramatično spotaknila in padla na karpuse. Jaz sem se s pomočjo čudeža uspela obdržati na njenem hrbtu. Brez skrbi – tudi kobila je ostala cela.

Od tega je minilo že kar nekaj let. Moje jahanje se je malce izboljšalo, vendar vsak konj teče stokrat lepše, če zraven stopi Žan. Ni fer :). Še vedno pa ostaja jahanje na kmetiji Janhar moja najljubša dejavnost ob koncu tedna, saj so tako konjem kot ljudem prijazni.

MOJI SPOMINI NA JAHANJE NA KMETIJI JANHAR

Lili Gojo

Prvič sem zajahala konja pri štiridesetih letih, ko mi je mož podaril tečaj jahanja. Takrat me je učil Joža – zame še vedno pravi gospodar kmetije. Na Janharjevi kmetiji sem se vedno počutila dobrodošlo; vsi so tako prijazni in topli ljudje.

Spominjam se pokojne mame, ki mi je vsakič skuhalo kavo, in malega Žana, ki se je igral z mojo hčerko Lino. Danes je prav on moj učitelj jahanja, Lina pa ima že trideset let. Živi v Nemčiji, a vsakič, ko pride domov, si zaželi, da greva skupaj k Janharjevim in zopet zajahava.

Konje občudujem že od nekdaj. V njih je nekaj posebnega – moč, ki je hkrati nežna, in mir, ki se dotakne srca. Ko jih gledaš, kako se premikajo, kot bi se čas ustavil. Ko pa si z njimi, začutiš, da se tvoj dih uskladi z njihovim, tvoj korak sledi njihovemu, tvoje misli pa se umirijo.

Pred nekaj leti sem zbolela za levkemijo in se pred dvema letoma začela zdraviti z biološkimi zdravili. Na začetku zdravljenja nisem smela imeti stika z ljudmi – takrat se mi je ponovno porodila misel, da bi se vrnila k jahanju. In res sem se.

Zdaj je jahanje moja terapija in moja meditacija. Ko sem s konjem, se vse drugo umakne – ostane le tukaj in zdaj. Vsak gib, vsak dih, vsak

*Večerna
ura jahanja.*

dotik pomeni povezanost, zaupanje in spoštovanje. Konji ne sodijo, ne zahtevajo, samo čutijo. In če jim zaupaš, ti vrnejo mir, ki ga ne moreš najti nikjer drugje.

Vsak obisk na kmetiji Janhar me napolni z veseljem in hvaležnostjo – za konje, za ljudi, za naravo in za to, da sem še vedno tukaj, v sedlu in z nasmehom. Jahanje me spominja, da življenje ni tekma, ampak pot. In na tej poti imam čudovite sopotnike – s štirimi nogami in z velikim srcem.

PETEK JE DAN ZA KONJE!

Manca Maretič

Z jahalnim centrom kmetije Janhar se srečujemo že dlje časa, saj je bil nad konji že od malih nog navdušen prvorojenec Ožbej. Resnično je užival v družbi živali in jahanje ga je zelo veselilo. Ker je bil deček poln energije, ga je po potrebi tudi umirilo.

V času študija sem veliko brala o hipoterapiji in tako ob opazovanju sina videla, kako lahko ta kraljeva žival učinkovito vpliva na jahača in kako je že zgolj stik s konjem terapija za telo in duha.

Navdušenje za konje in jahanje sta kasneje povzela tudi mlajša dva: Jurij in Agata. Oba otroka sta s posebnimi potrebami, a željna preizkušanja novih izzivov, športov in doživetij. Vsekakor sem bila sprva skeptična, saj

Učne ure v maneži.

je z moje strani vedno obstajal strah pred nezgodo, ki pa je postopoma izzvenel.

Do nedavnega smo center obiskovali zgolj enkrat letno, ko sta Jurij ali Agata za rojstni dan od njune krstne botre prejela darilni bon za jahanje, kateremu je ob povratku proti domu sledil obvezen sladoled z labodi na Zbiljah.

Spomladi leta 2023 sta za oba za birmansko darilo prejela bon za šest ur jahanja. Z jahanjem smo začeli spomladi 2024 in ker se je šest petkov hitro izteklo, smo jih dodali še šest ter zaključili z jahanjem konec junija. Dogovorili smo se, da z jahanjem nadaljujemo jeseni. Agata je cel teden komaj čakala petka, saj si je zapomnila, da je to dan za jahanje in doživetje z Lipo, Jariko, Simbo ali Lipetom.

Vsakič, ko se peljemo iz Škofje Loke proti »našim belim konjem«, je v avtu veliko navdušenje in pričakovanje. Ko se avto ugasne, se Agata kar izstreli iz sedeža in hiti po čelado, tako da jo z Jurijem komaj ujameva v tem njenem hitenju. Na poti do hleva nas prijazno pozdravi Žan ali kdo drug od domačih, tako da se počutimo, kot da bi prispeli k sorodnikom. Na dvorišču je vedno pozitivna energija, prijeten sprejem z nasmehom in dobro voljo. Veliko nam pomeni, da smo pri njih vedno lepo sprejeti. Med zapenjanjem čelade Jurij že razmišlja, katerega konja bo ta dan jahal, Agata pa je najbolj zadovoljna z Lipo. Hana vsakič skrbno osedla konja in suvereno preda vajeti ukaželjnim mladima jahačema. Neverjetno, kakšen napredek in koliko ciljev sta otroka osvojila skozi vse te ure jahanja. Agata sedaj samostojno pelje konja iz hleva do jahalnice ali zunanjega jahališča, skoči gor in dol s konja, drži vajeti in ponosno sedi na svojem konju ter ponavlja »gor-dol« za Jurijem. Jurij pa uživa v

sedečem in lahkem kasu, ve, kaj pomeni »zamenjaj roko«, in navdušeno galopira, medtem ko ga Agata s Hano spremlja v sredini.

Jahanju v maneži sledi obvezen sprehod s konjema po polju in nato vrnitev konj v bokse. Vsakič, ko zaključimo, smo vsi trije napolnjeni s pozitivno energijo, saj opažamo, da je za nas tovrstno preživljanje prostega časa terapevtsko po celotnem tednu in odličen uvod v sproščujoč vikend.

Vrnitev proti domu vključuje obvezno sadno-zelenjavno malico iz posodice. Včasih otroka tudi meni namenita kak korenček ali jabolčni oziroma hruškov krhelj.

Zdaj se jesen počasi preveša v zimo in naši petki nekaj časa ne bodo jahalni. Vsekakor pa se vrnemo spomladi, ko preverimo, koliko jahalnega znanja se je ohranilo, ter seveda nadgradimo svoje učenje jahanja in druženja z Janharjevimi plemenitimi lipicanci.

Iskrene čestitke ob 30. jubileju jahalnega centra in naj bo galop še naprej en velik poskok naprej!

TERAPEVTI SO MI PREDLAGALI JAHATI KONJE

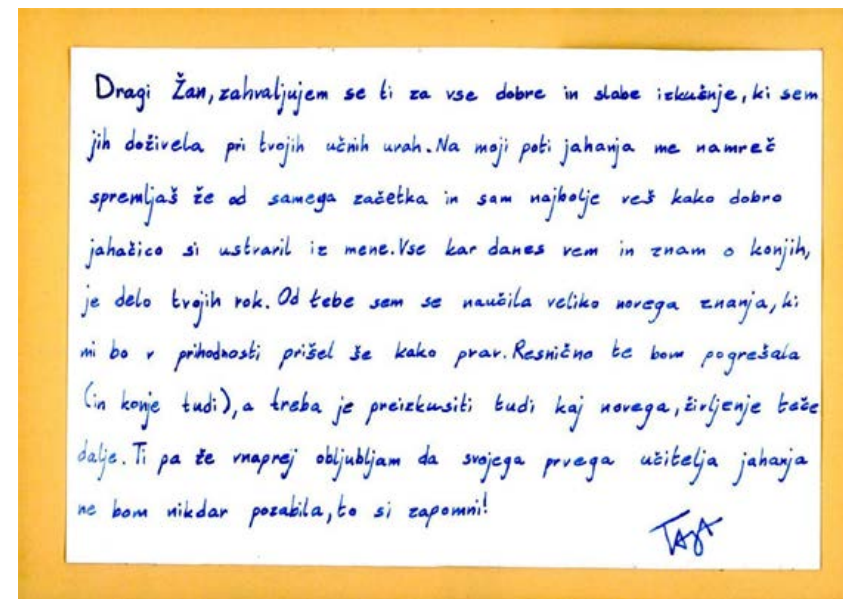
Meta Šter

Veliko let sem obiskovala jahalni center Janhar. Zaradi moje slabe motorike in številnih drugih težav so mi terapevti predlagali, naj jaham konje. Z veseljem so me sprejeli Joža, Žiga in Žan. Vedno so bili dobre volje in nasmejani. Zelo rada sem imela Ramzija, Ikija, Lipico in Simbo. Rada sem prihajala, saj je bilo tam tudi veliko muckov in kužkov – skratka vedno veselo. Morda pa se spomladi zopet vrnem.

Meta in Ramzi.

TAJA

JANHARJEV GLAS, SEŽE V DEVETO VAS

Nina Grilj

Pri vas sem začela jahati lansko leto (maja 2024), tako da sem letos obeležila prvo leto jahanja pri vas.

Odločitev za jahanje na Janharjevi kmetiji vsekakor ni bila napačna. Čutiti je vašo pristnost, iskren pristop do vsakega posameznika, »domačnost«, kakovostno predajanje znanja in dobro voljo. Piko na i dodata tudi vaša prelepa okolica (pogledi na bližnje hribčke in vrhove, zelena prostranost), lipicanci ter urejenost okolice in objektov za jahanje. V prvi vrsti bi izpostavila trud Jožeta, Žana, Tajde in Hane. Skrbeti za vse lipicance in ostale konje, ki domujejo pri vas, usklajevati šolo jahanja, organizirati poletne taborne in sodelovati na različnih dogodkih ... Verjamem, da vse to prinaša veliko dela in truda. Kljub temu pa upam, da se Janharjevi zavedate svoje vrednosti in kakovosti znanja, ki ga neumorno in uspešno predajate že iz generacije v generacijo.

V enem letu sem pri vas pridobila dovolj znanja, da lahko svoje jahalne dogodivščine preizkusim tudi drugod po terenu, v drugih jahalnih

centrih (Brdo pri Kranju, Lipica ...). In naj vam zaupam, da »Janharjev glas seže v deveto vas«. Ko sem tam omenila, da se jahanja učim pri vas, je bil odziv čudovit. Če smem povzeti – kdor se jahanja uči pri Janharjevih, je opremljen z odličnimi osnovami za delo na sebi in s konjem v prihodnosti.

Verjamem, da bo Jahalni center Janhar tudi v prihodnje uspešno povezoval vse, ki si želijo spoznati lipicance in konje nasploh, delo z njimi in dresurno jahanje – v pisano konjeniško družčino.

Za konec vam želim čestitati ob jubileju (30 let delovanja Janharjeve kmetije) in vam zaželei, da bo prihodnost na strani ljudi, kot ste vi.

JANHARJEVIM

Borut Gartner

V letu 2025 boste pri vas doma praznovali kar tri okrogle obletnice: 30 let zgodbe o konjih, 30 let Žana in 60 let Jožeta (z rahlimi zamiki). Vsi sprejmite velik, spoštljiv in globok poklon za vse, kar delate v svojem življenju.

Poseči moram v leto 1998, ko sem prvič osebno srečal Jožeta. Takrat ni vedel ničesar o meni. Leta 2008 sva se že precej bolje poznala. Združila sta naju ljubiteljsko gledališče in spoštljiv odnos do naše narodne gledališke dediščine. V tem letu sem se поблиže spoznal z velikim številom konj različnih pasem ter z jahačicami in jahači. Jože je bil v mojih očeh človek, poln znanja o konjih in vreden mojega zaupanja. Nisva veliko govorila – predvsem sva skupaj z drugimi somišljeniki delala. Jože je imel ob sebi tudi druge družinske člane, ki so sodelovali v znameniti procesiji.

Hvala vsem na domačiji Janhar, da ste s svojim delom dali poseben sijaj temu narodnemu gledališkemu biseru. Bog povrni!

Najprej bi rad izrekel posebno čestitko Jožetu in njegovi ženi Heleni, da znata z ljubeznijo držati skupaj številno družino. To je danes prej posebnost kot običaj. Hvala, da vama je bila dana tudi ljubezen do konj – lipicancev, ki danes krasijo travnike in hleve vaše domačije.

Nisem si mislil, da bom pri 61 letih začel aktivno jahati. Imel sem pomisleke in dvome, ki pa mi jih je Jože takoj razblinil ter me z odprtimi rokami sprejel medse. Zdaj pri njih odkrivam lepoto živali, jahanja in druženja s sojahačicami (saj jahača le redko kdaj opazim). Posebej moram izraziti veselje nad Žanom, Tajdo in Hano, ki me potrpežljivo šolajo, da bi nekoč znal res pravilno, dobro in varno jahati. Hvala vam za

Jahanje na Pasijonu, 2009.

vaš trud in za vedno vzorno pripravljene živali, ki nas čakajo, da sedemo v njihova sedla.

Žan in Jože, kmalu bosta praznovala okrogle osebne obletnice. Roko na srce, nič posebnega niso – le leto starejši smo, in večja kot je številka, bolj čutimo, kako se življenje izteka. Kakorkoli že: ob vajinem praznovanju vama želim trdno zdravje, notranji in zunanji mir, družinsko srečo, iskrene odnose, trdno vero ter moč in voljo, da bo domačija Janhar še naprej sijala in da bodo konji še naprej deležni tako vzorne oskrbe in svobode, kot jo uživajo zdaj. Naj vam Bog stoji ob strani, naj vas vodi, varuje in pazi, da se nič slabega ne bi prikradlo med vas.

Jože, Helena, Žan in vsi ostali družinski člani – želimo vam srečno hojo naprej skozi življenje. Držite skupaj in imejte se radi!

ZAHVALA KMETIJI JANHAR

Kmetija Sinjur

Včasih srečamo ljudi, ki svoj življenjski poklic, strast in tradicijo povezujejo skozi več generacij. Čeprav se zdi, da delo na kmetiji in skrb za konje pomenita le trdo delo, se na kmetiji Janhar vedno najde čas za druge. Ko se spomnimo vseh trenutkov, ko smo jih potrebovali, se zavemo, kako velikodušni so v svoji pripravljenosti priskočiti na pomoč – brez težav, brez oklevanja.

Parada ob
140 letnici
PGD Šentvid
pri Stični

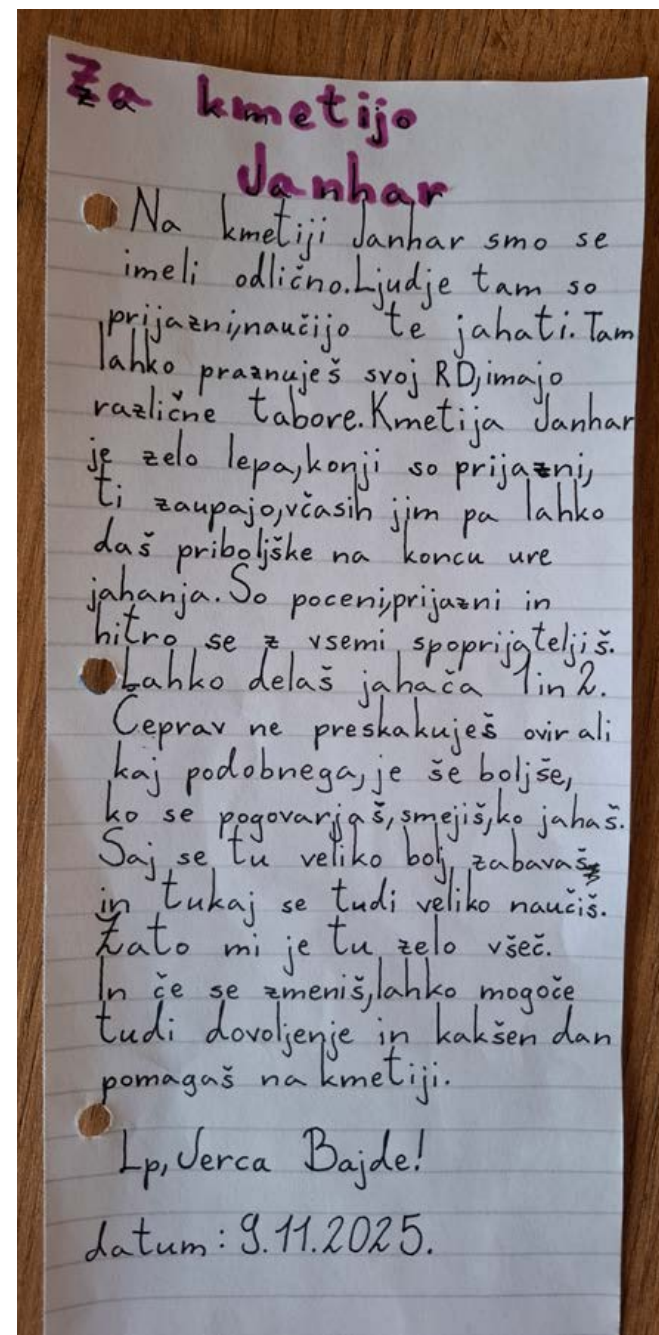
V njihovi družbi nikoli ne manjka smeha ali dobre volje, saj sta Jože in Žan vedno nasmejana, polna energije in optimizma, kar se hitro naleze tudi na druge.

Zato ni nič nenavadnega, da se vsi, ki jih poznamo, vedno z veseljem odzovemo na njihov obisk. »Kugaaa je zdej?« je stavek, ki skoraj postane naš pozdrav vsakič, ko se pokličemo – in nas vedno nasmeji. Za njim pa sledi še znamenito: »Ja kaj je blu pa prej?«

Kmetija Janhar ni le kmetija, temveč zgled tega, kako bi moralo biti. To ni le kraj, kjer se skrbi za lipicance – to je dom, kjer se gradi skupnost, kjer se soustvarja prihodnost in kjer je vse na voljo z veseljem in odprtostjo. Z veseljem smo že sodelovali pri različnih pohodih s konji, obiskovali njihov jahalni center in skupaj delili trenutke, ki bodo v naših srcih ostali kot dragoceni spomini.

Ob tej priložnosti bi se radi zahvalili kmetiji Janhar za vse, kar počnejo – za njihov iskren trud, srčnost in neizmerno pomoč, ki jo vedno ponudijo.

Hvala, Jože, Žan in vsa družina Janhar – kmetija Janhar je res eden tistih redkih krajev, kjer veselje do dela in ljubezen do tradicije presegata vse meje in nas bogatijo.

ZAKLJUČNI ŠPORTNI DAN

Jana Lesica, POŠ Sora

Na kmetiji Janhar smo z našimi učenci že večkrat preživeli zaključni športni dan (v zadnjih dneh iztekajočega se šolskega leta, ko smo že pričakovali počitnice). Pripravili ste nam pester izbor različnih dejavnosti, ob katerih je našim učencem dopoldne kar prehitro minilo. V šolo smo se vedno vračali polni novih doživetij, vznemirljivih dogodivščin, prijetnih vtisov in lepih spominov.

Želimo vam še veliko uspeha!

Moji najlepši spomini od Janhar
je, so, ko smo bili na talcah in
smo jahali in se igrali. Tam am spozna
la veliko prijateljev. Na njihovi kmeti
je zmeraj veliko ljudi. Če njih imajo
zelo lepe in čiste konje, hec za njih
tako lepo skrbijo. Najraje jaham
Lajšo, hec je zelo ugodna. Najraje
jaham tudi Lijeta hec me dobro
uboga. Rada jaham tudi Simbo hec
je zelo prijeten konj. Imajo tudi zelo
dobri učitelji. Začela sem pri
Leticiji. Ona me je naučila kako se
lepo skrbiti za konje. Moja naslednja
učiteljica je bila Lana. Naučila me
je jahati na konju. Daj me pa uči
Lijda, skatero se jaham sama. Ona me je
naučila zelo veliko in je zelo dolga
učiteljica. Češih me ima tudi konj, hi
najbolje pozna konje in je zelo za
hece. Češih sem se peljala z kočijo moja
brata pa se raje peljeta z traktorjem.
Kmetija je zelo prijetna in zamina
Lijda in Helena hi zelo dolga
buhata in pečeta. Kmetija Janhar
je zelo prijetna kmetija pa brateki se
spozna zelo veliko ljudi in se
maruči veliko stvari.

Betha Blesar.

Obisk POŠ Sora 2024.

V ritmu lipicancev; Zbornik spominov in konjskih prigod
Izdal: Jahalni center Kmetija Janhar
Urednica: Nežka Janhar
Fotografje so last arhiva družine Janhar in avtorjev prispevkov
1. natis, 50 izvodov
Hraše, december 2025
Financirano s pomočjo javnih sredstev Občine Medvode

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

631.1(497.4Hraše) (092)

636.12.082(497.4Hraše) (092)

V ritmu lipicancev : zbornik spominov in konjskih
prigod / [urednica Nežka Janhar]. - 1. natis. - Hraše :
Jahalni center Kmetija Janhar, 2025

ISBN 978-961-07-3097-2

COBISS.SI-ID 262273795

EDVARD KOCBEK – LIPICANCI

...

Kdor še ne zna zajezditi konja,
naj se čimprej nauči
ukrotiti iskro žival,
obdržati se svobodno v lahkem sedlu
in uloviti ubrano mero drnca,
predvsem pa vztrajati v slutnji,
kajti naši konji so pridirjali od daleč
in so daleč namenjeni,
motorji radi odpovedo,
sloni preveč pojedjo,
naša pot pa je dolga
in peš je predaleč.

JAHALNI CENTER
kmetija Janhar